

Φιλοσοφία της Βιολογίας

Σταύρος Ιωαννίδης / ΠΜΣ ΙΦΕΤ

Γενικές πληροφορίες

Μάθημα: Πέμπτη 15.15 - 18.00, αίθουσα ΝΚ1

Ώρες γραφείου: μετά από συνεννόηση

(Νέο κτήριο, 1ος όροφος, γραφείο 16)

Email: stavros.ioannidis.phil@gmail.com

Βασική Βιβλιογραφία

- **Godfrey-Smith** (2016) *Φιλοσοφία της βιολογίας*, ΠΕΚ.
- **Rosenberg & McShea** (2008) *Philosophy of Biology: a contemporary introduction*
- **Sterelny & Griffiths** (1999), *Sex and Death: An Introduction to the Philosophy of Biology*, Chicago: University of Chicago Press. **[SaD]**
- **Hull & Ruse** (2017) *Εγχειρίδιο του Cambridge για τη φιλοσοφία της βιολογίας*, Αφοι Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε.
- **Sober** (ed.) (2006) *Conceptual issues in evolutionary biology*, Cambridge, Massachusetts: MIT Press. **[CIEB]**
- **Sterelny** (2014) *Dawkins κατά Gould: η επιβίωση του προσαρμοστικότερου*, Αλεξάνδρεια.

Άλλες σημαντικές πηγές

Griffiths, P.E. & K. Stotz (2013) *Genetics and Philosophy: an introduction*, New York: Cambridge University Press.

Κριμπάς (2007) Κοινωνιοβιολογία, Κάτοπτρο.

Stanford Encyclopedia of Philosophy [SEP]

<http://plato.stanford.edu>

Darwin (1859) *On the Origin of Species* (first edition).

<http://darwin-online.org.uk/content/frameset?itemID=F373&viewtype=text&pageseq=1>

(εισαγωγή, κεφ. 1-4, 6, 14)

Μέθοδοι αξιολόγησης

Για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος απαιτούνται:

- **Κριτική παρουσίαση άρθρου**
- **Τελικό φιλοσοφικό δοκίμιο** (τουλάχιστον 4,500 λέξεων χωρίς βιβλιογραφία)

Ανάδυση της φιλοσοφίας της βιολογίας τη δεκαετία του 1970

3 βασικοί λόγοι:

- **φυσικοκεντρισμός** παραδοσιακής φιλοσοφίας επιστήμης
- κεντρική θέση βιολογίας στον 20ό αιώνα
 - > **εννοιολογικά** προβλήματα εντός βιολογίας
- **‘φυσιοκρατική στροφή’** στη φιλοσοφία

100

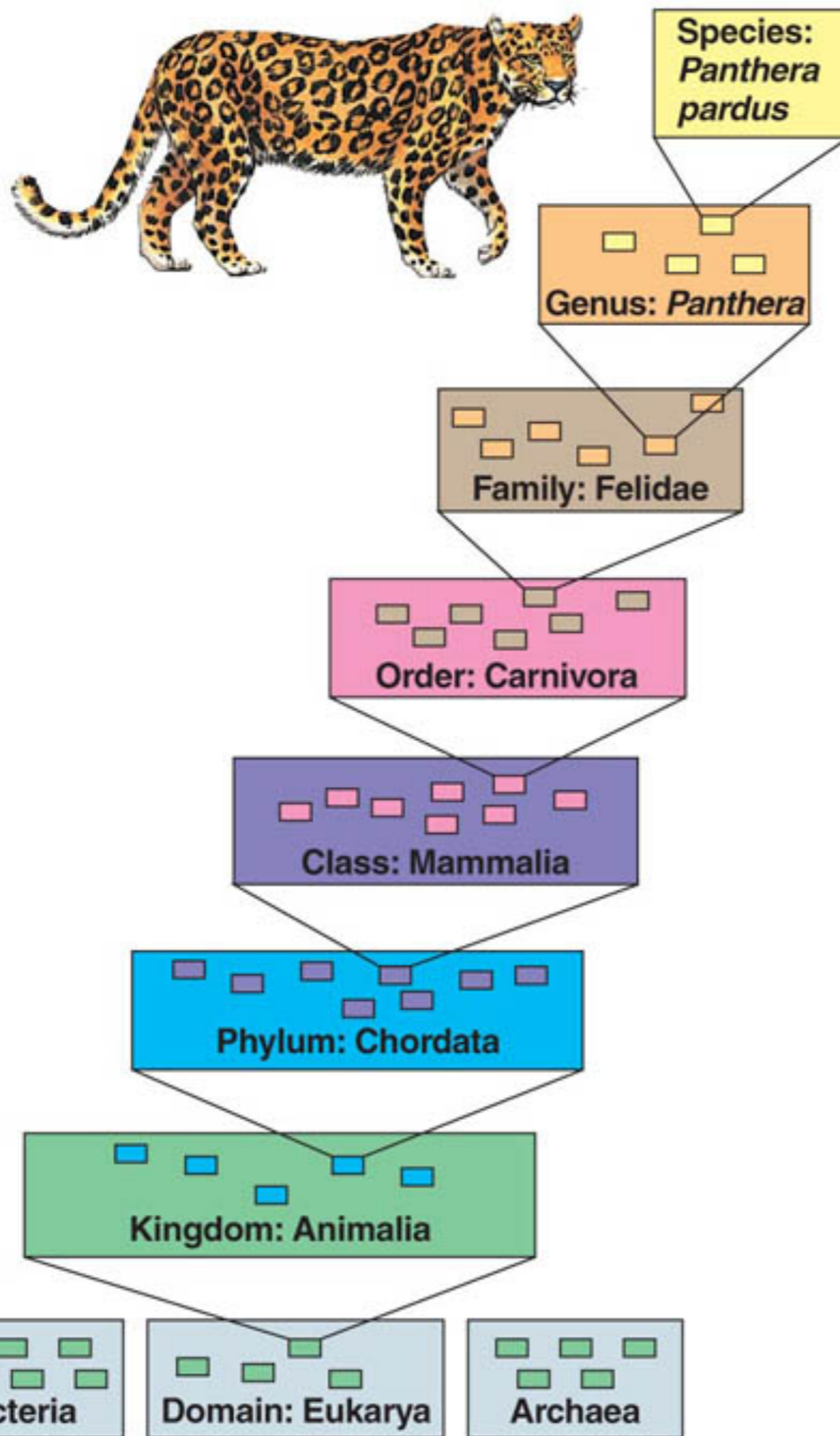
ETTHUNDRA KRONOR

SVERIGES RIKSBANK

6420210532

100

Διωνυμική ονοματολογία
Binomial nomenclature

CAROLI LINNÆI

EQUITIS DE STELLA POLARI,

ARCHIATRI REGII, MED. & BOTAN. PROFESS. UPSAL.;
ACAD. UPSAL. HOLMENS. PETROPOL. BEROL. IMPER.
LOND. MONSPEL. TOLOS. FLORENT. SOC.

SYSTEMA
NATURÆ

PER

REGNA TRĪA NATURÆ,

SECUNDUM

CLASSES, ORDINES,
GENERA, SPECIES,

CUM

CHARACTERIBUS, DIFFERENTIIS.
SYNONYMIS, LOCIS.

TOMUS I.

¹⁰
EDITIO DECIMA, REFORMATA.

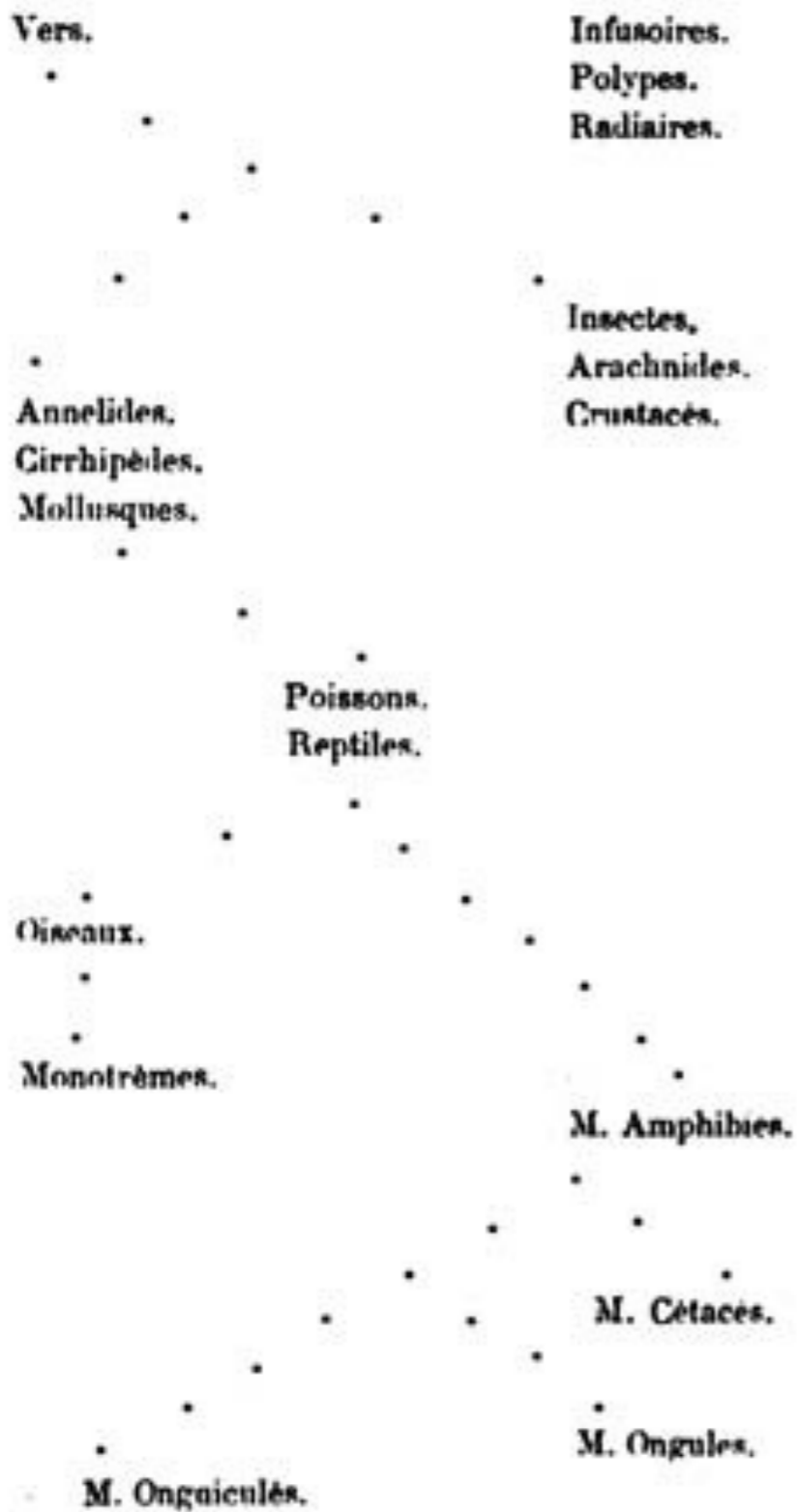
Cum Privilegio S:æ R:æ M:tis Sveciæ.

HOLMIÆ,

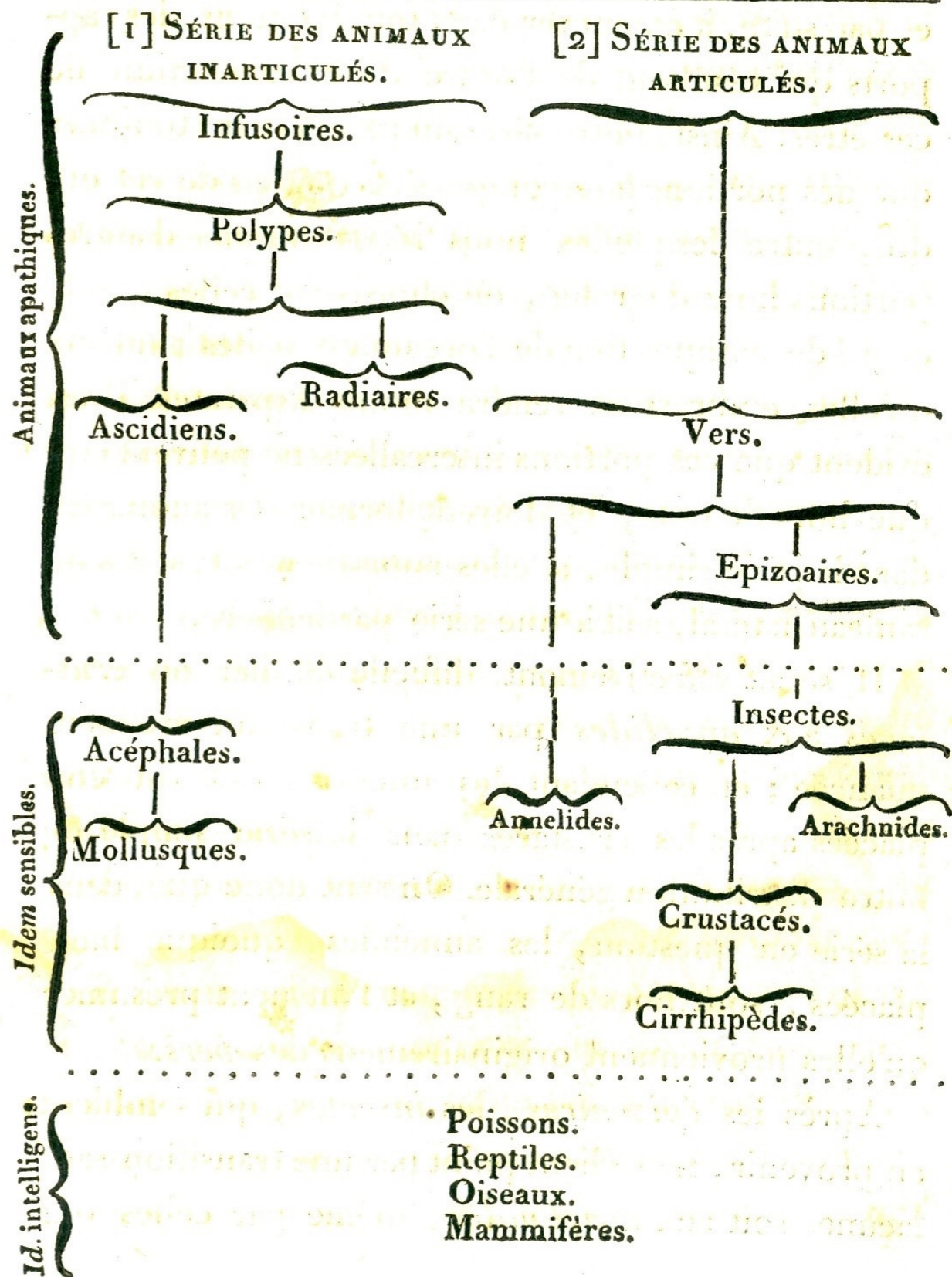
IMPENSIS DIRECT. LAURENTII SALVII,
1758.

TABLEAU

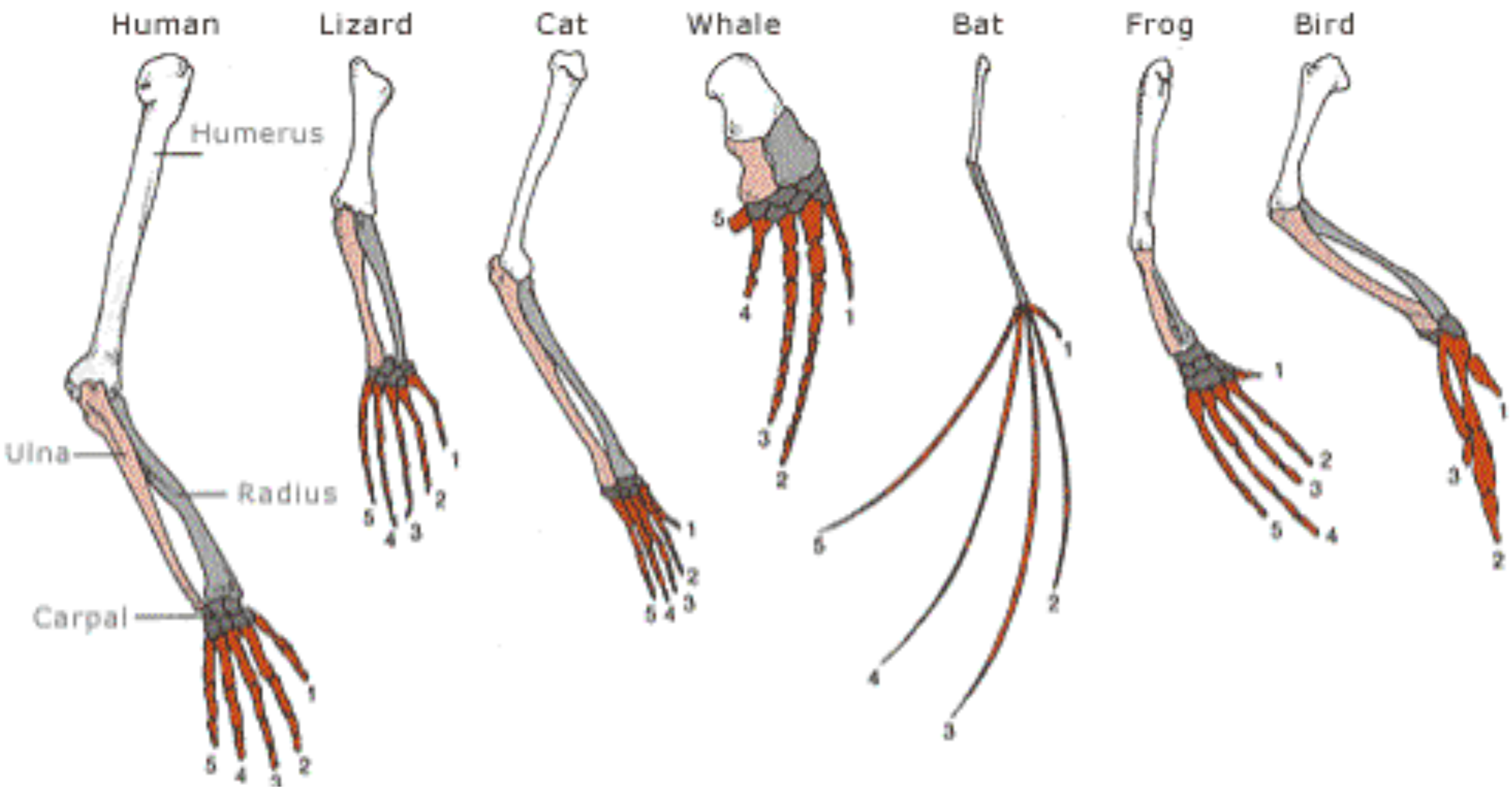
SERVANT A MONTRER L'ORIGINE DES DIFFÉRENTS ANIMAUX

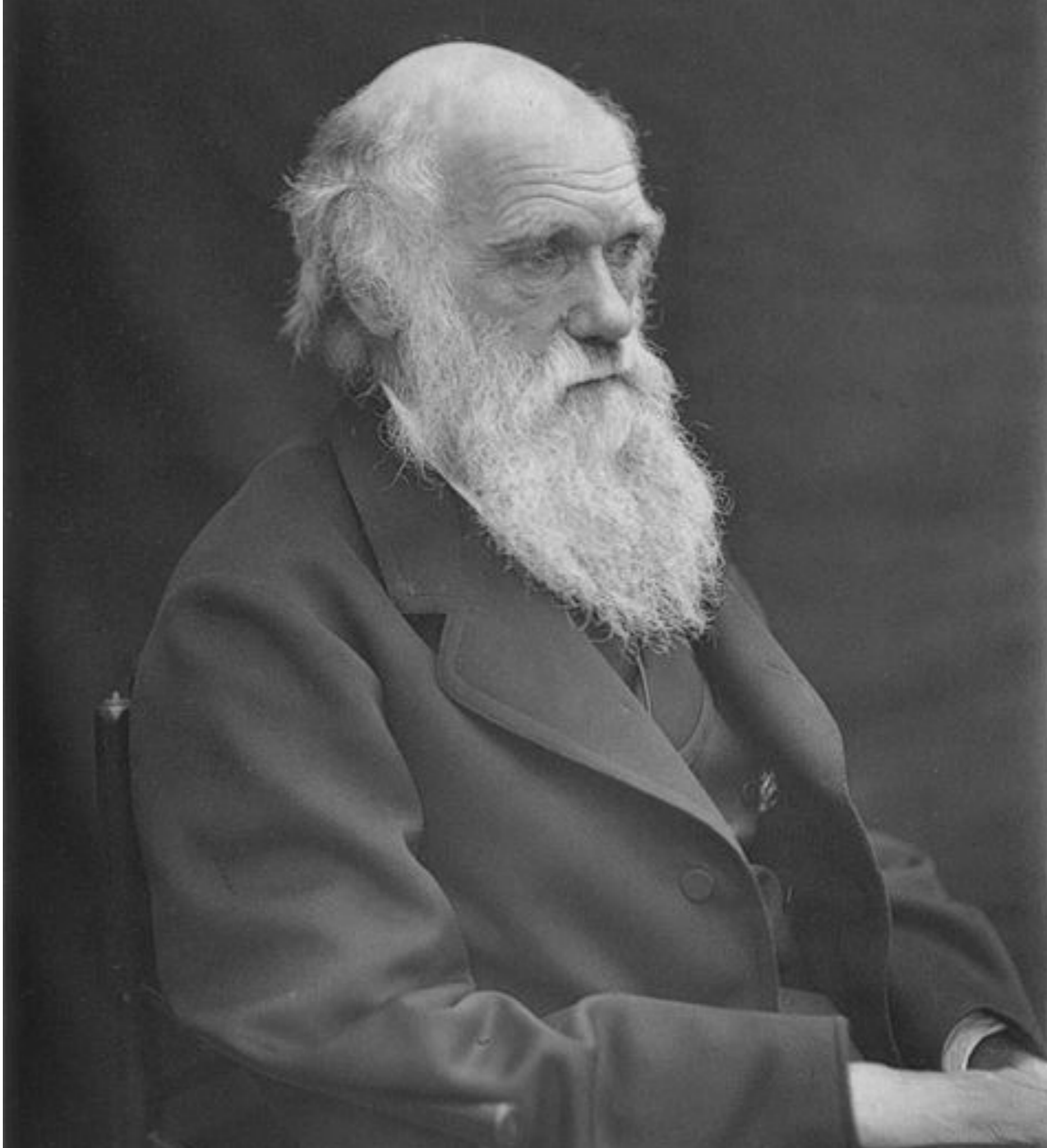

ORDRE présumé de la formation des Animaux, offrant 2 séries séparées, subrameuses.

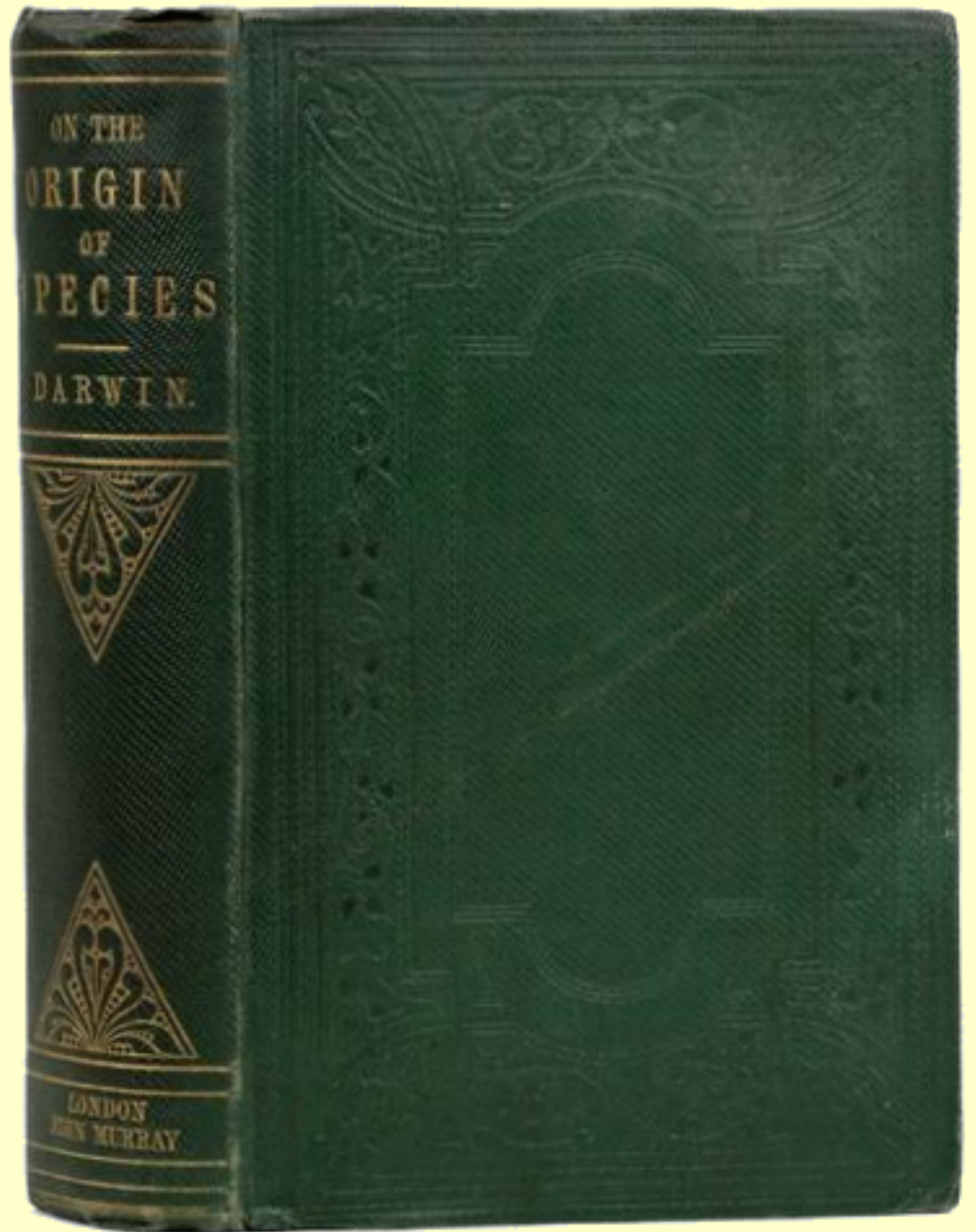
Η εξέλιξη των ζώων κατά τον Lamarck, όπως απεικονίζεται στην Ζωολογική Φιλοσοφία (1809, αριστερά), και στην Φυσική Ιστορία των Ασπόνδυλων Ζώων (1815, δεξιά).

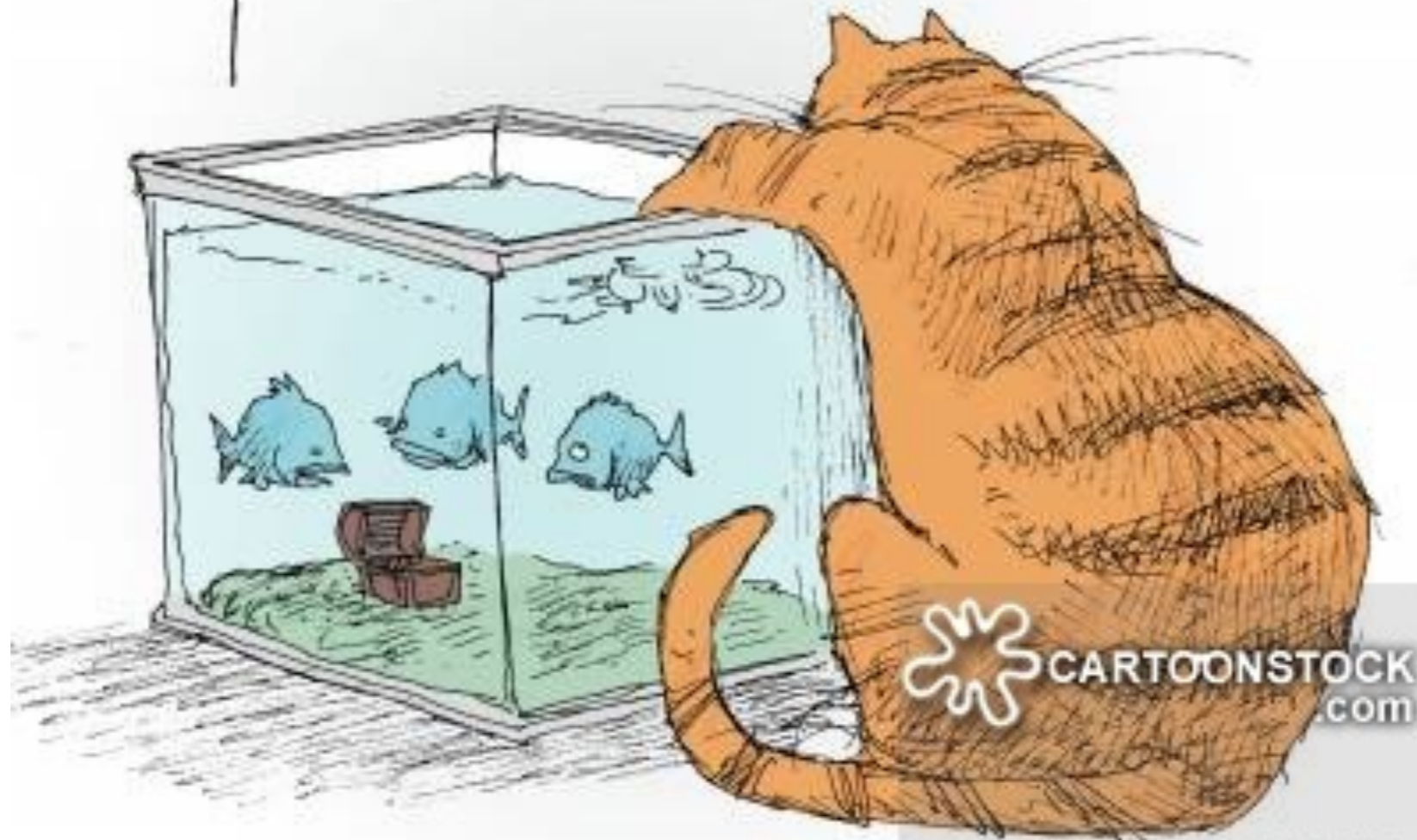

1809 – 1882

1859
Η Καταγωγή
των Ειδών

OK... ON THE COUNT OF
THREE, WE EVOLVE INTO
PIRANHA

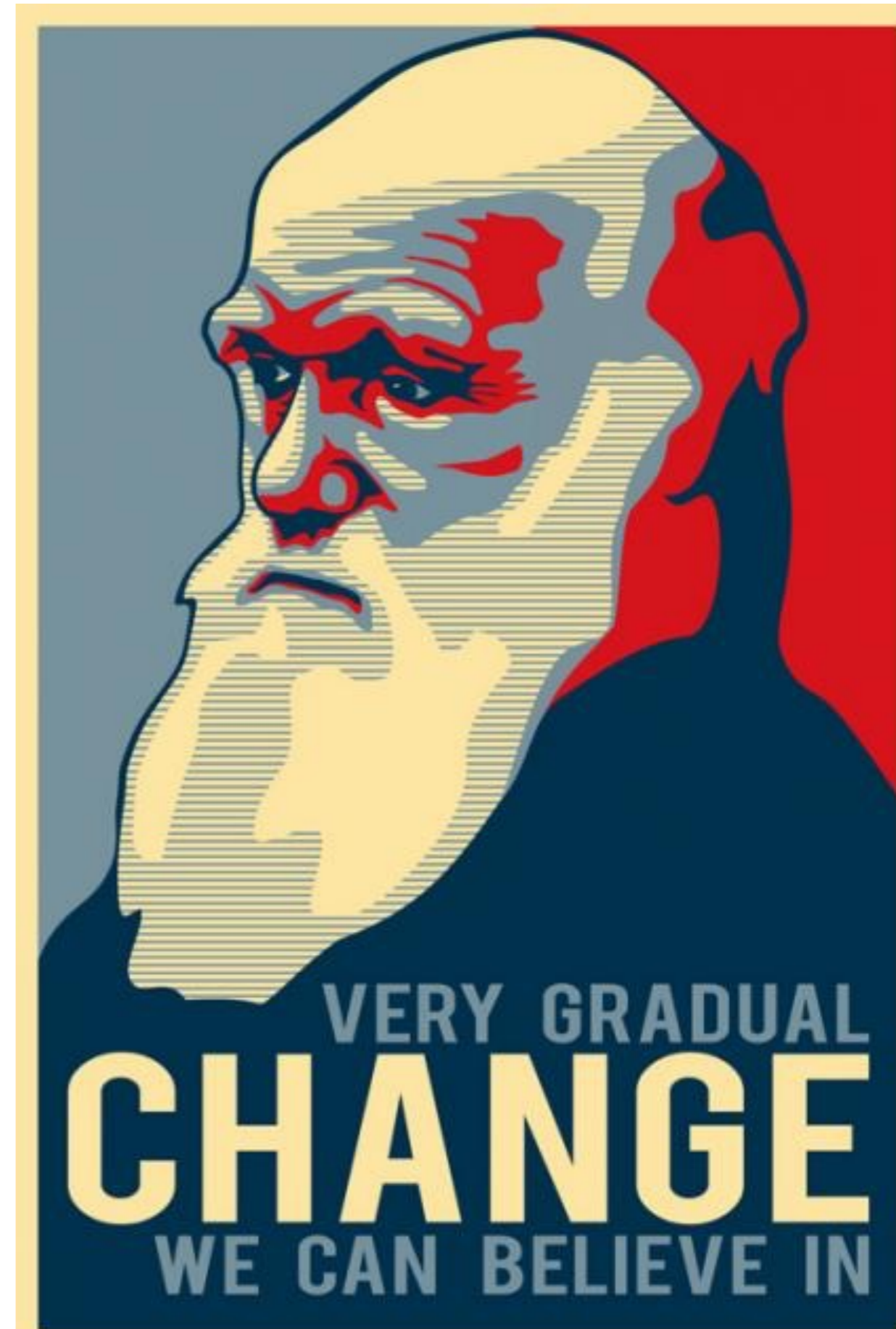
CARTOONSTOCK
com

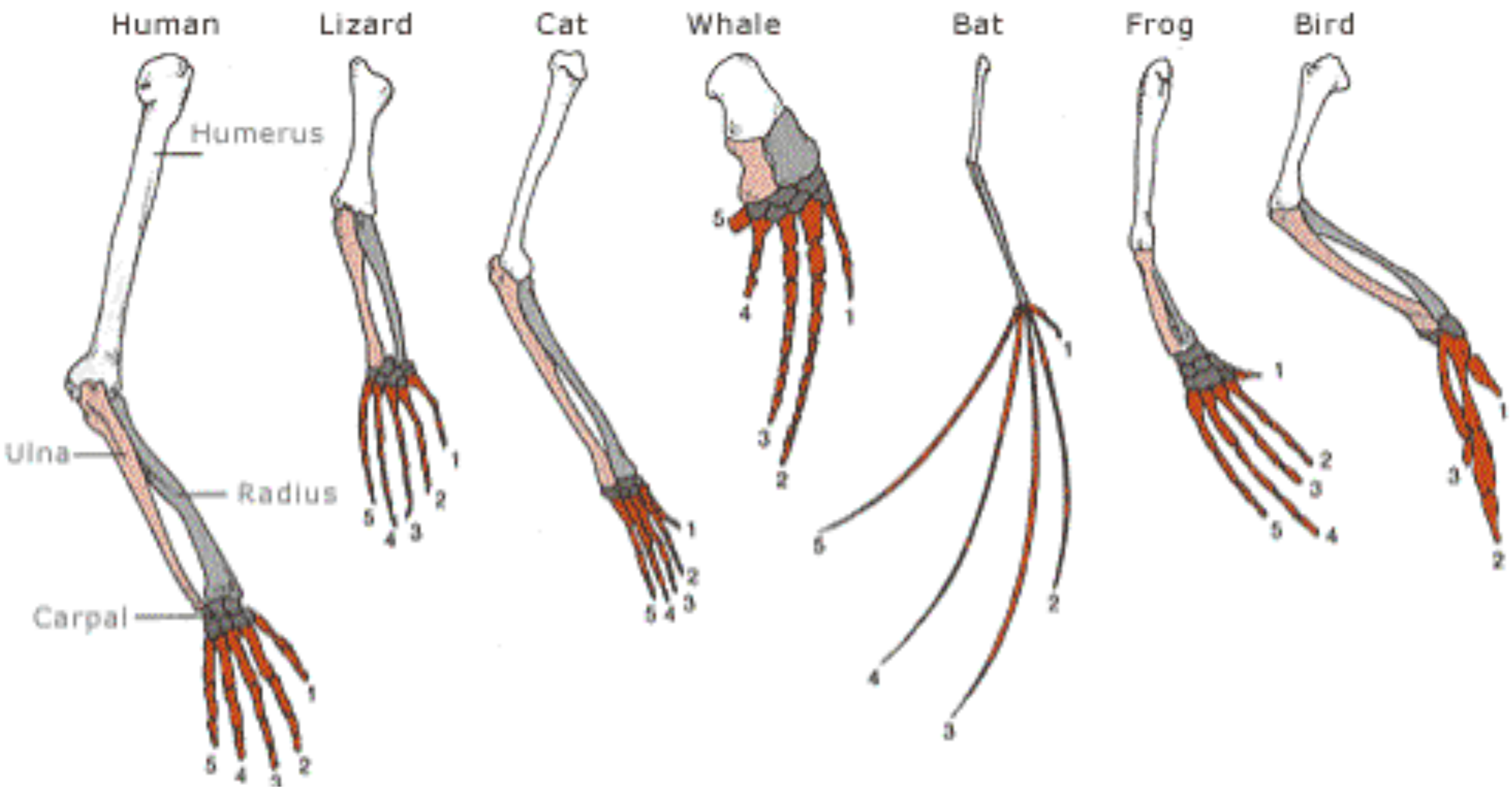
Search ID: wml110917

STRATEGY VS. REALITY

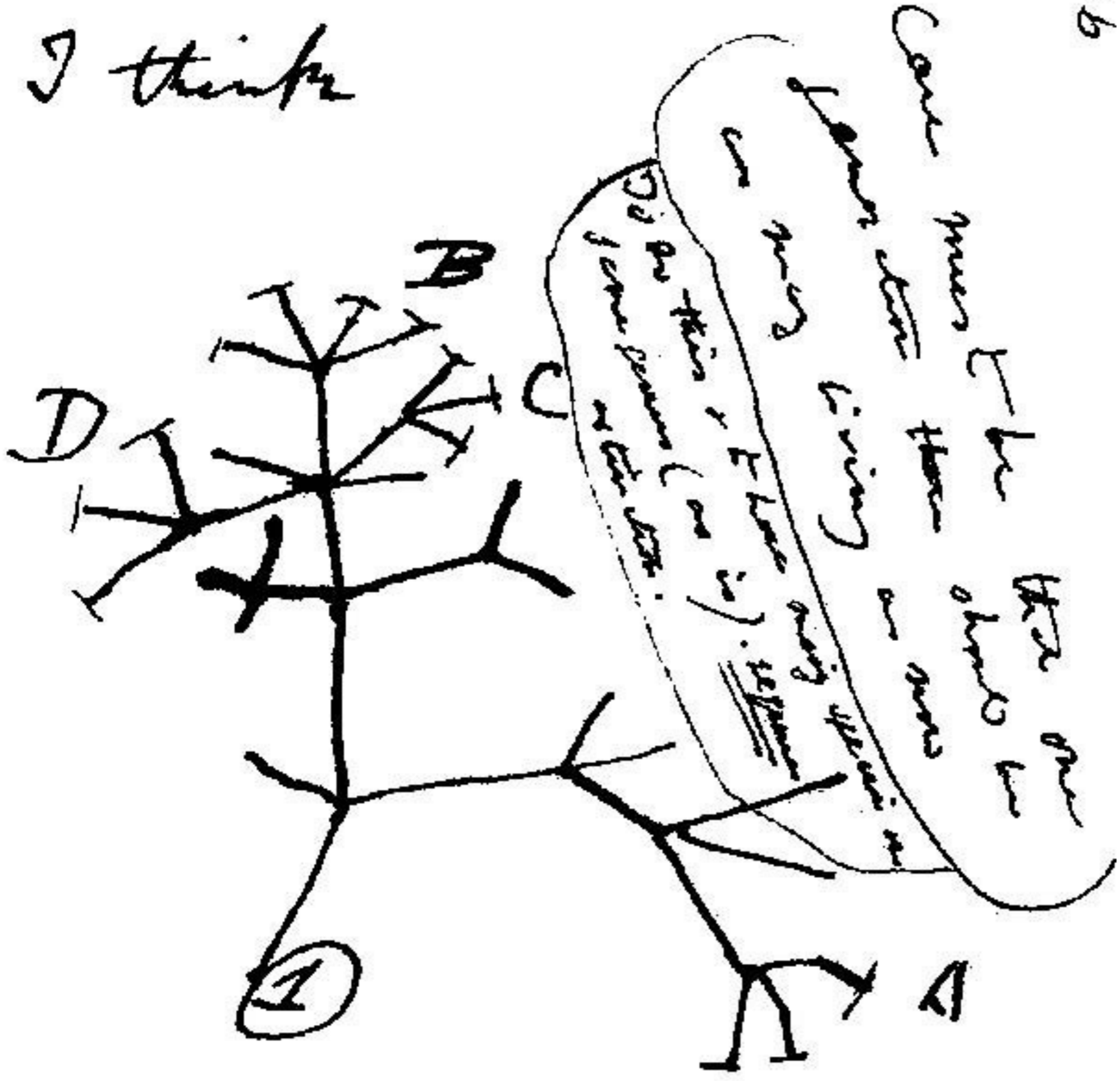
Τι είναι η θεωρία της εξέλιξης;

1. Η ζωή **εξελισσεται**: οι πληθυσμοί **αλλάζουν** με την πάροδο του χρόνου
2. Η αλλαγή αυτή συμβαίνει **σταδιακά** (με την πάροδο εκατοντάδων, ή και εκατομμυρίων χρόνων)

I think

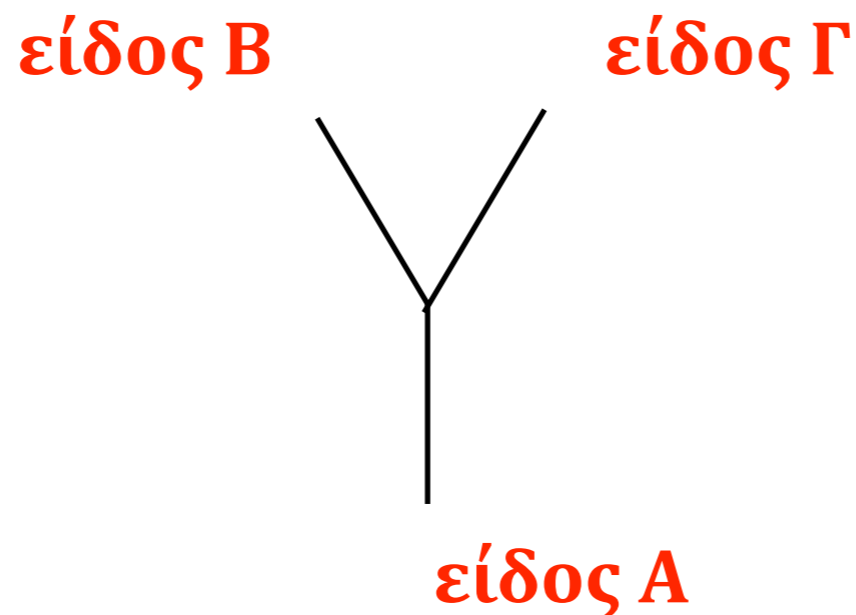
organised beings represent a tree. Irregularly branched some branches far more branched. - Hence Genera. - «as many terminal buds dying, as new ones generated» (1837, Notebook B)

Τι είναι η θεωρία της εξέλιξης;

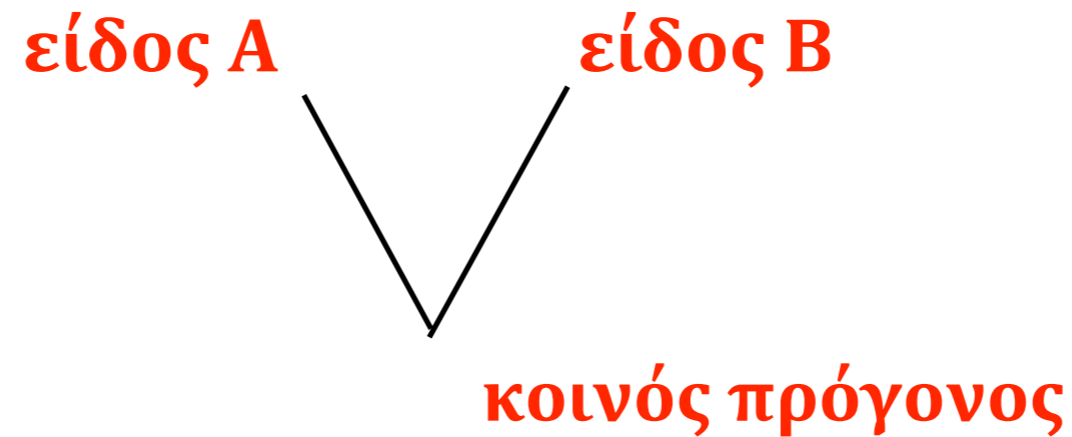
1. Η ζωή **εξελισσεται**: οι πληθυσμοί **αλλάζουν** με την πάροδο του χρόνου
2. Η αλλαγή αυτή συμβαίνει **σταδιακά** (με την πάροδο εκατοντάδων, ή και εκατομμυρίων χρόνων)

Τι είναι η θεωρία της εξέλιξης;

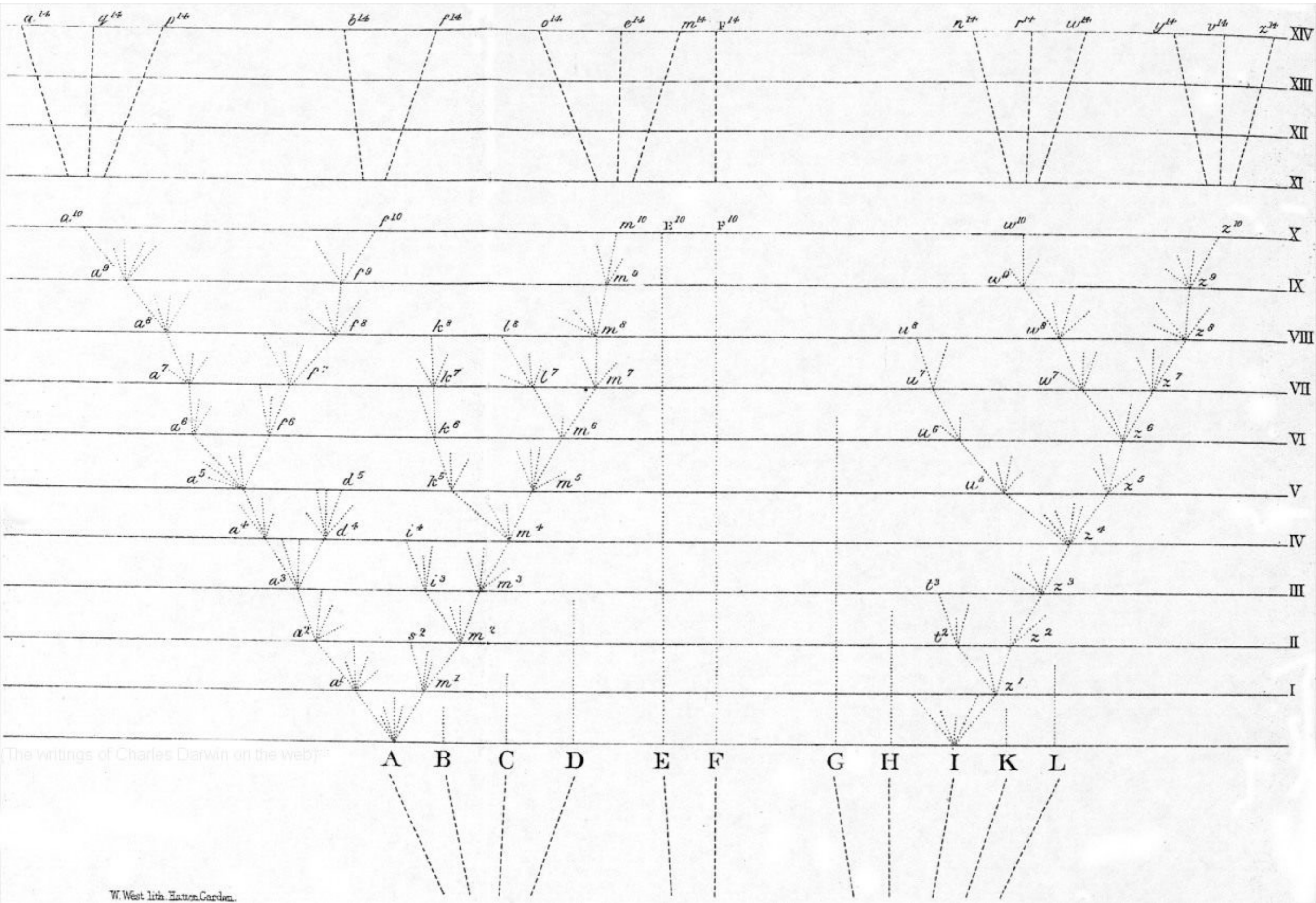
3. Συμβαίνει **ειδογένεση** (speciation - species) (ένα είδος οργανισμών **διασπάται** σε δύο ή περισσότερα)

Τι είναι η θεωρία της εξέλιξης;

4. Όλα τα είδη μοιράζονται έναν κοινό πρόγονο!

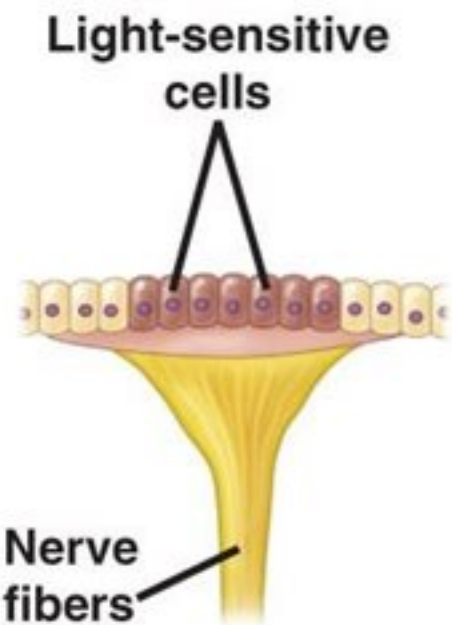
The writings of Charles Darwin on the web

W. West lith. Hutton Garden.

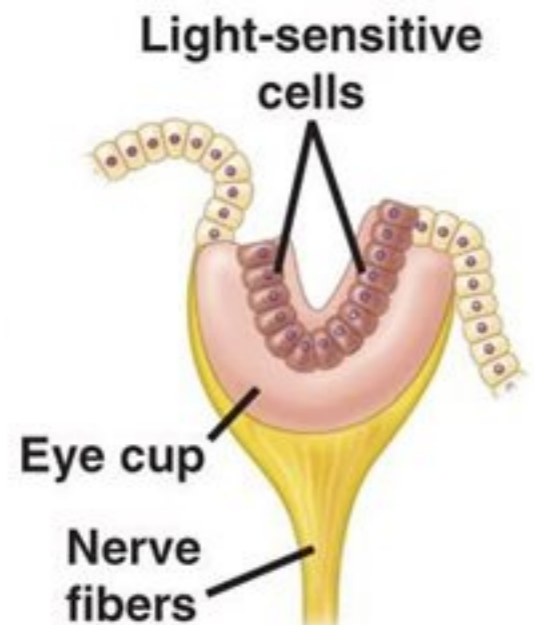
Το δέντρο της ζωής, η μοναδική εικόνα της Καταγωγής

Τι είναι η θεωρία της εξέλιξης;

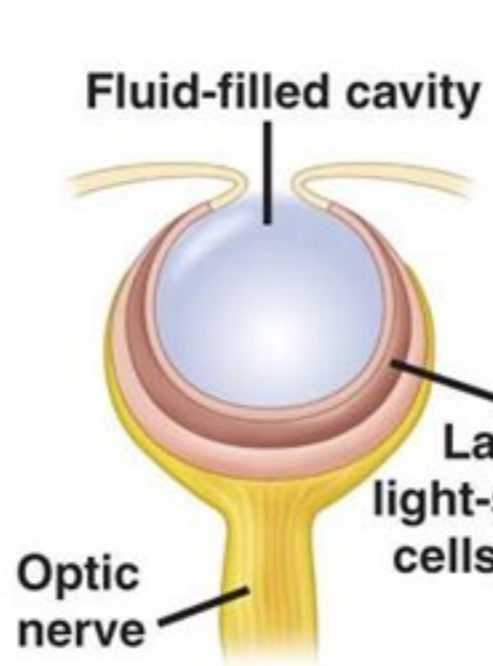
5. Η εξέλιξη συμβαίνει μέσω **φυσικής επιλογής**, η οποία προκαλεί την εμφάνιση **προσαρμογών** στους οργανισμούς (οι οργανισμοί φαίνονται σαν να έχουν **σχεδιαστεί**)

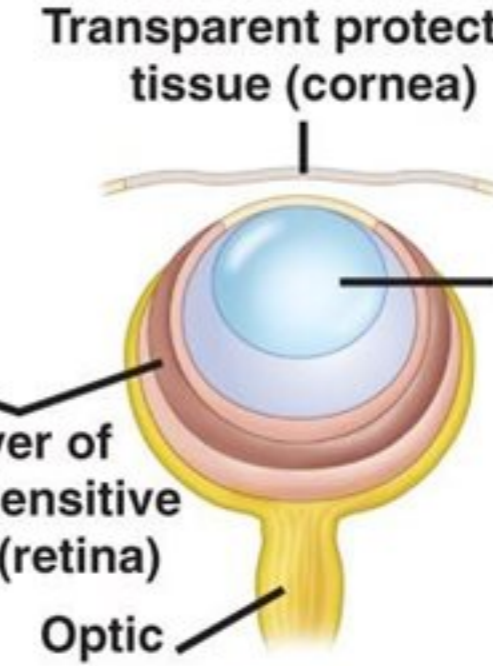
Patch of light-sensitive cells

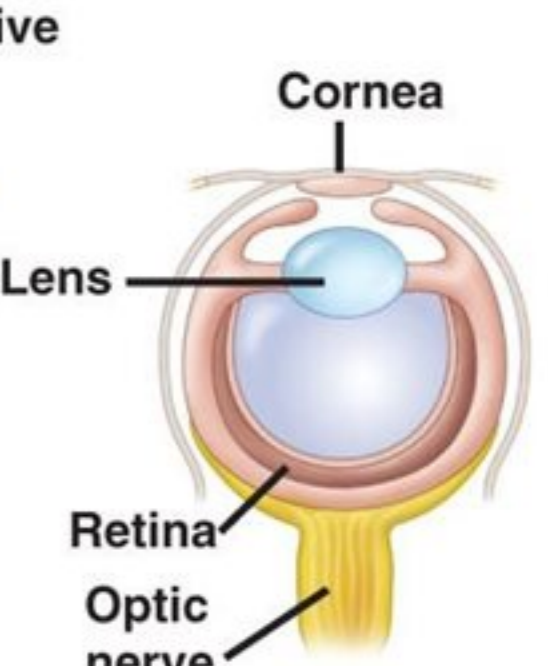
Eye cup

Simple pinhole camera-type eye

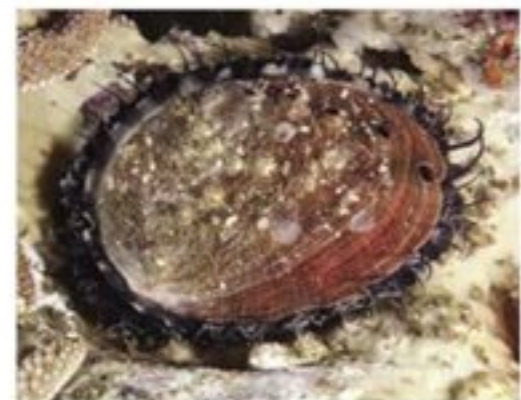
Eye with primitive lens

Complex camera-type eye

Limpet

Abalone

Nautilus

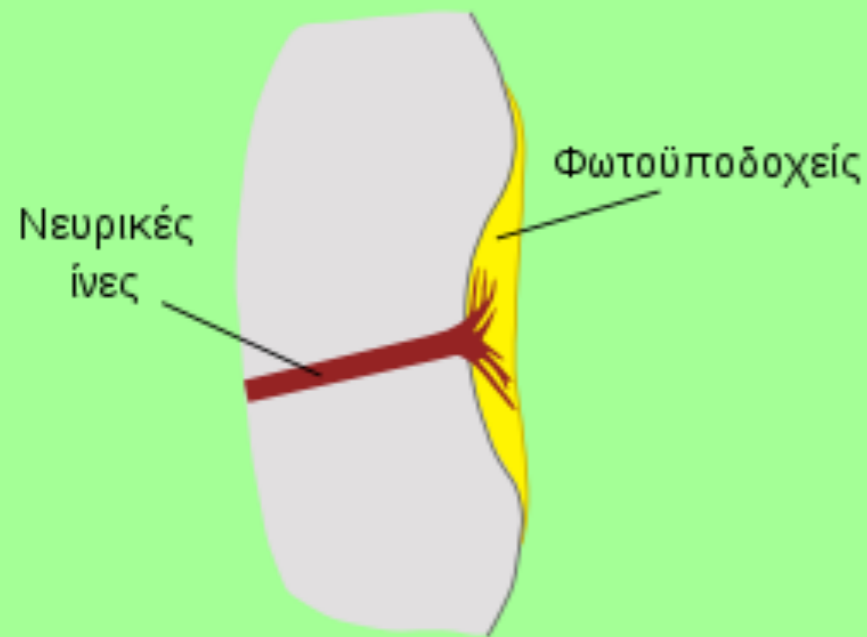

Marine snail

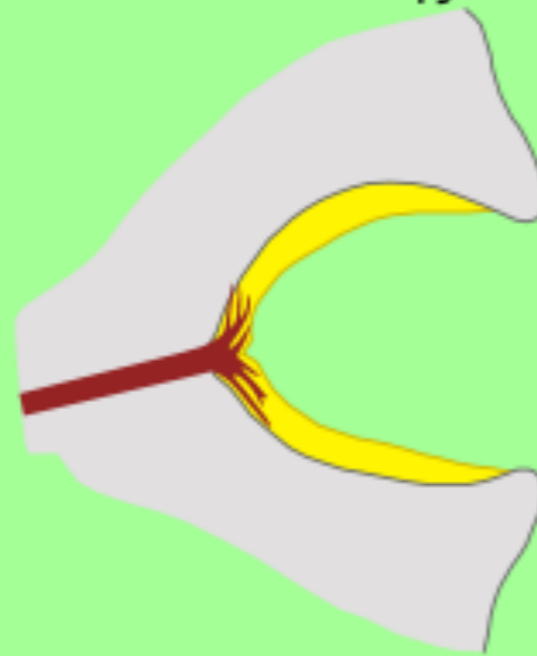

Squid

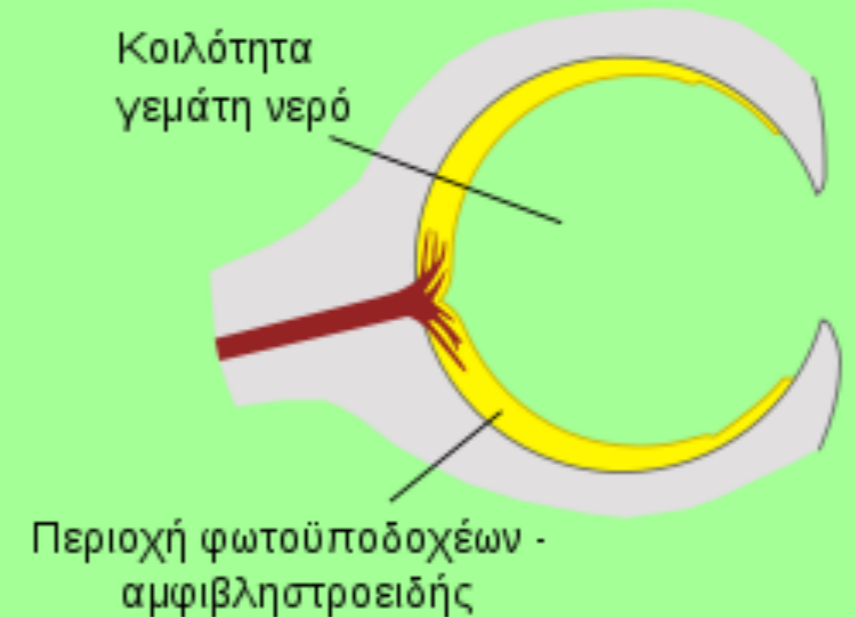
α) Περιοχή με φωτοευαίσθητα κύτταρα

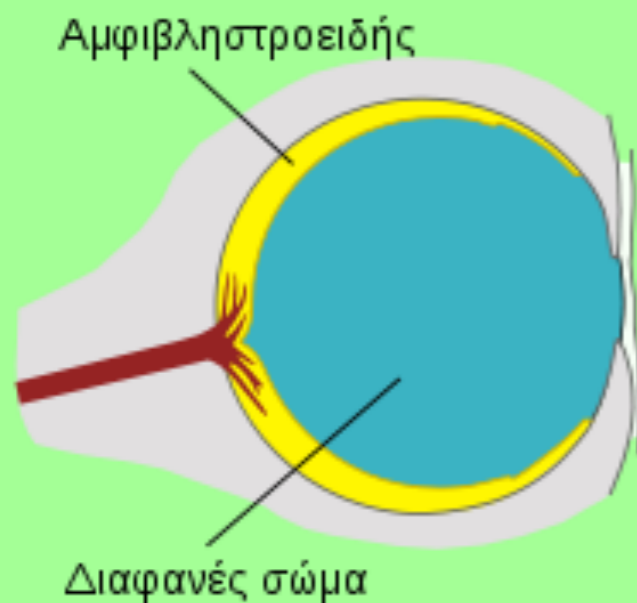
β) Πτυχωμένη κοιλότητα - περιορισμένη αίσθηση κατεύθυνσης

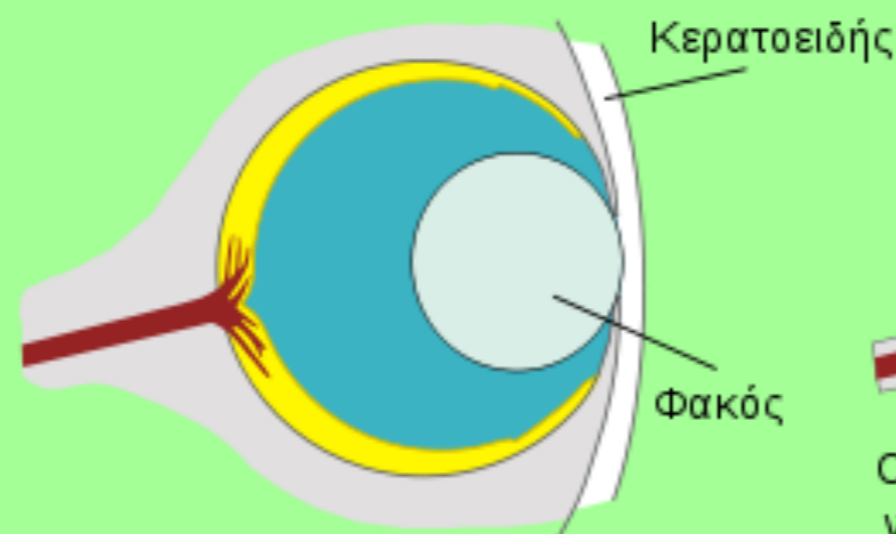
γ) Μάτι με σπή - καλύτερη κατευθυντικότητα, σχηματισμός ειδώλου

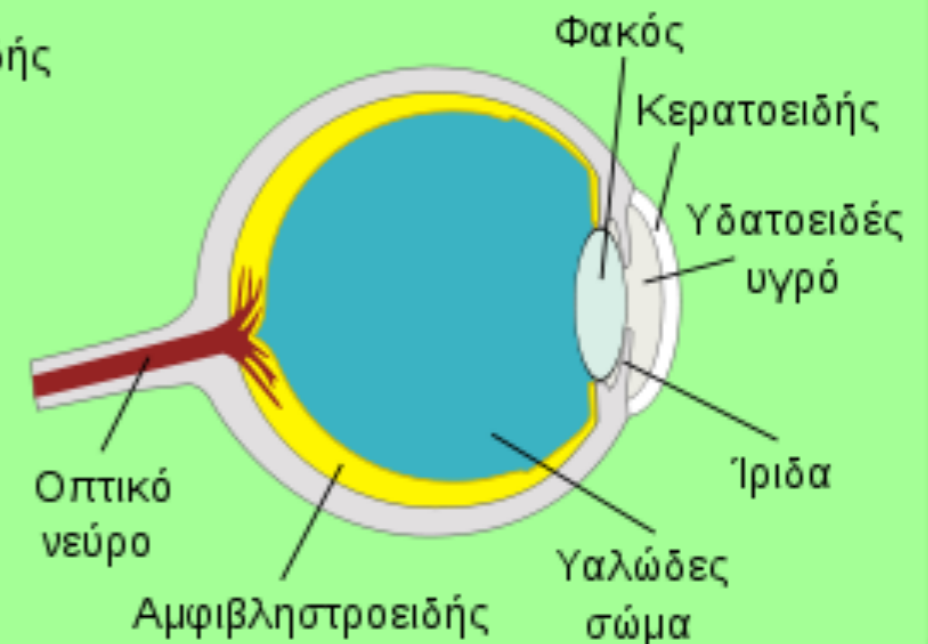
δ) Στον περικλειστο θάλαμο αναπτύσσεται διαφανές σώμα

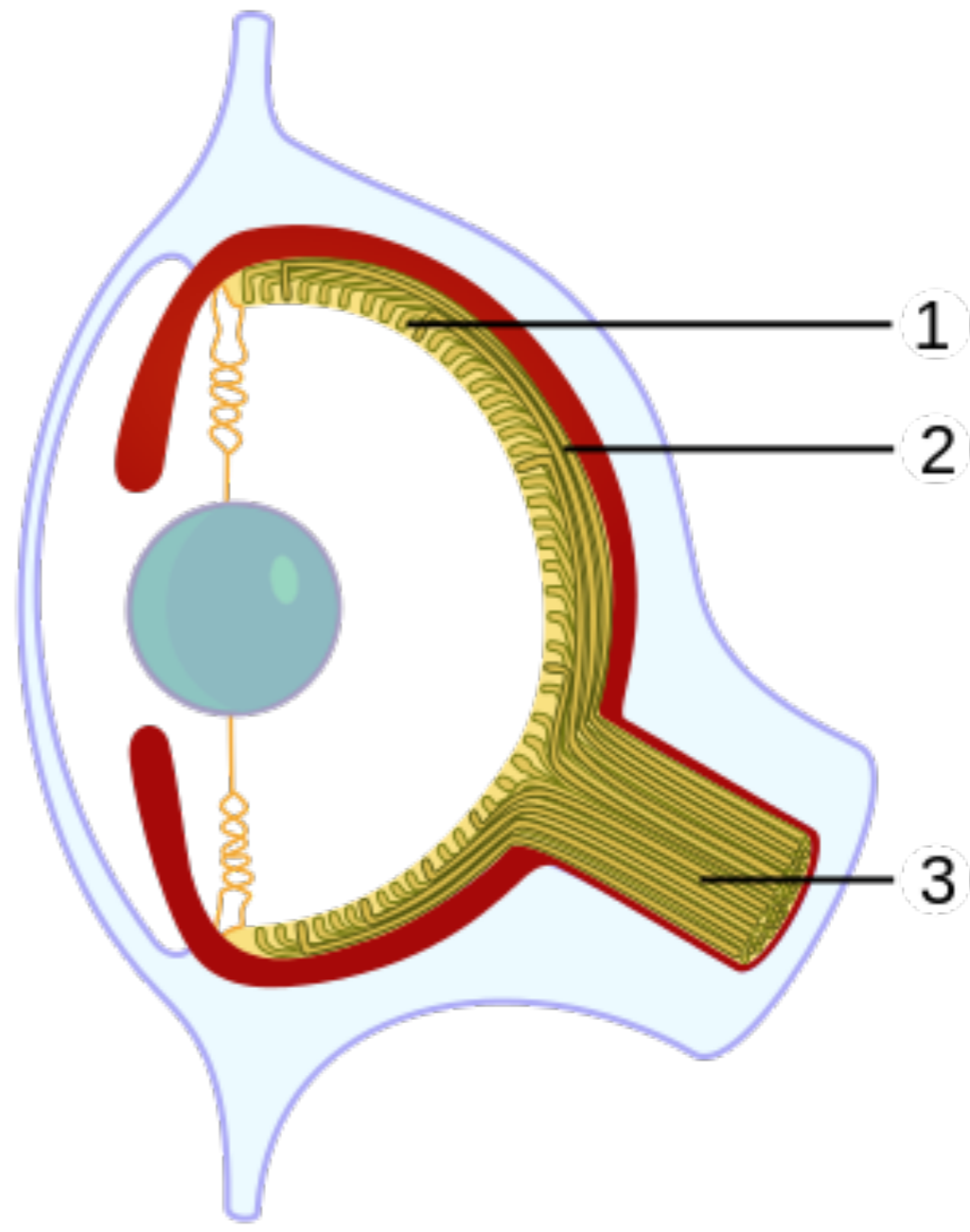
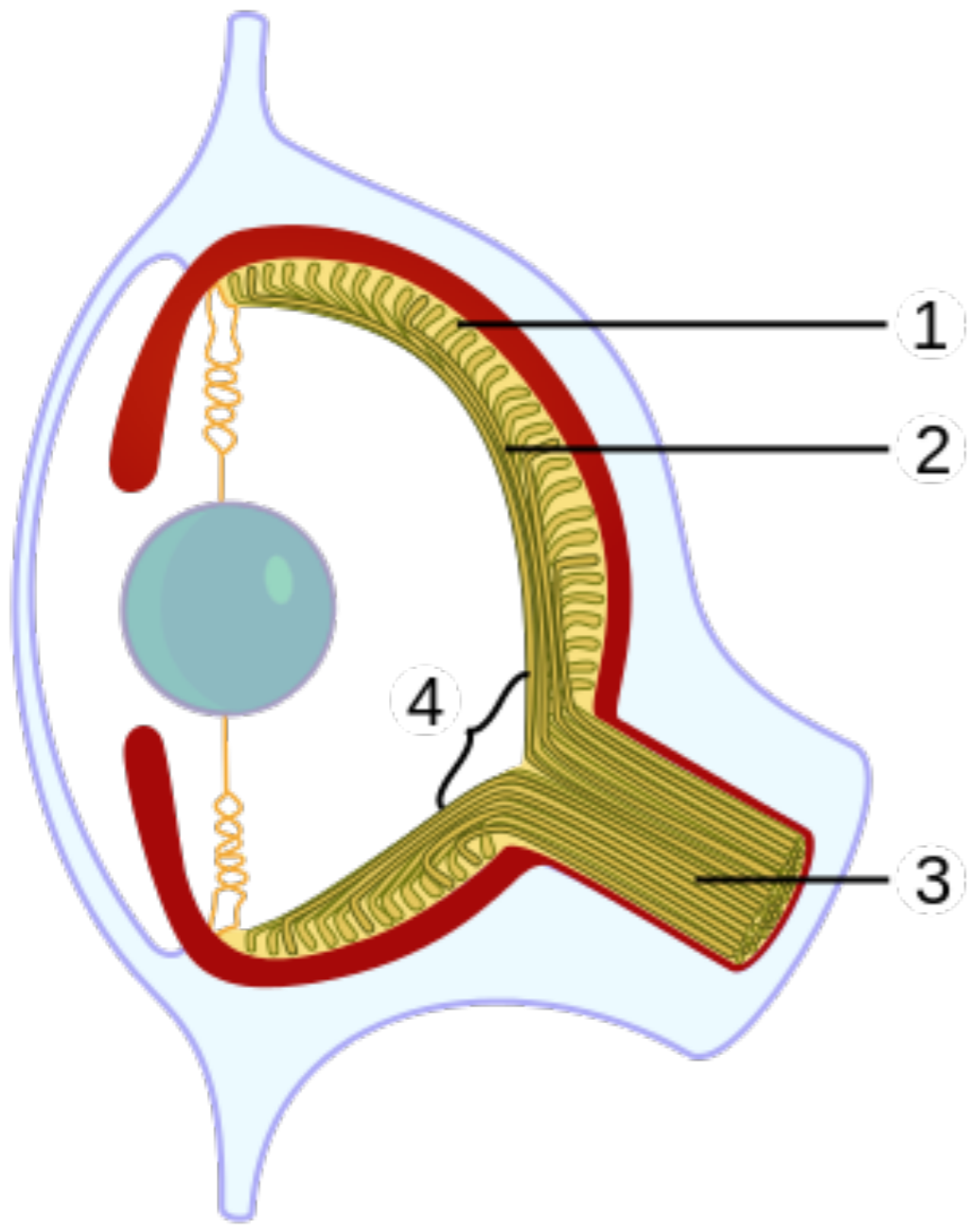

ε) Αναπτύσσεται διάκριτος φακός

στ) Αναπτύσσεται ίριδα, διαχωρίζεται ο κερατοειδής

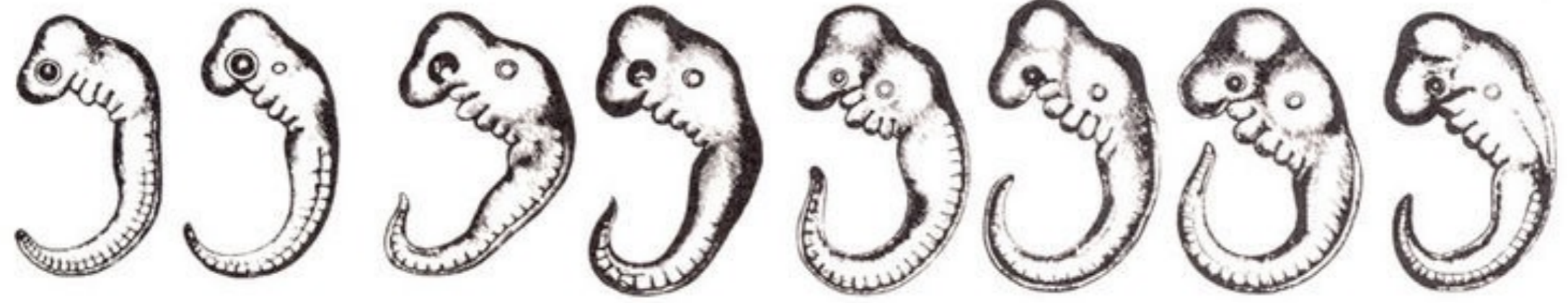

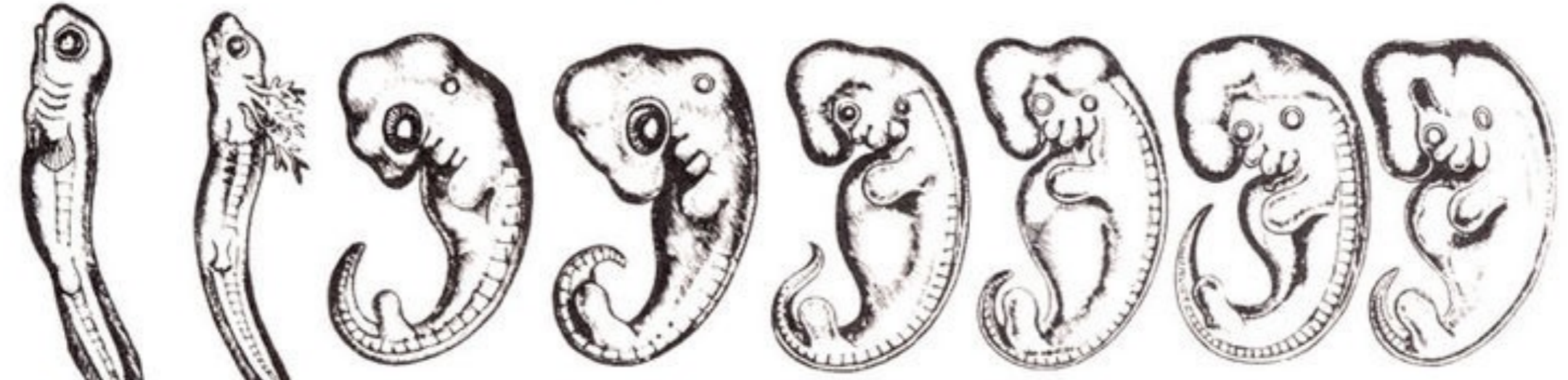
Τι είναι η θεωρία της εξέλιξης;

1. Η ζωή **εξελισσεται**
2. Η εξέλιξη συμβαίνει **σταδιακά**
3. Συμβαίνει **ειδογένεση**
4. Όλα τα είδη μοιράζονται έναν **κοινό πρόγονο**
5. Η εξέλιξη συμβαίνει μέσω **φυσικής επιλογής**

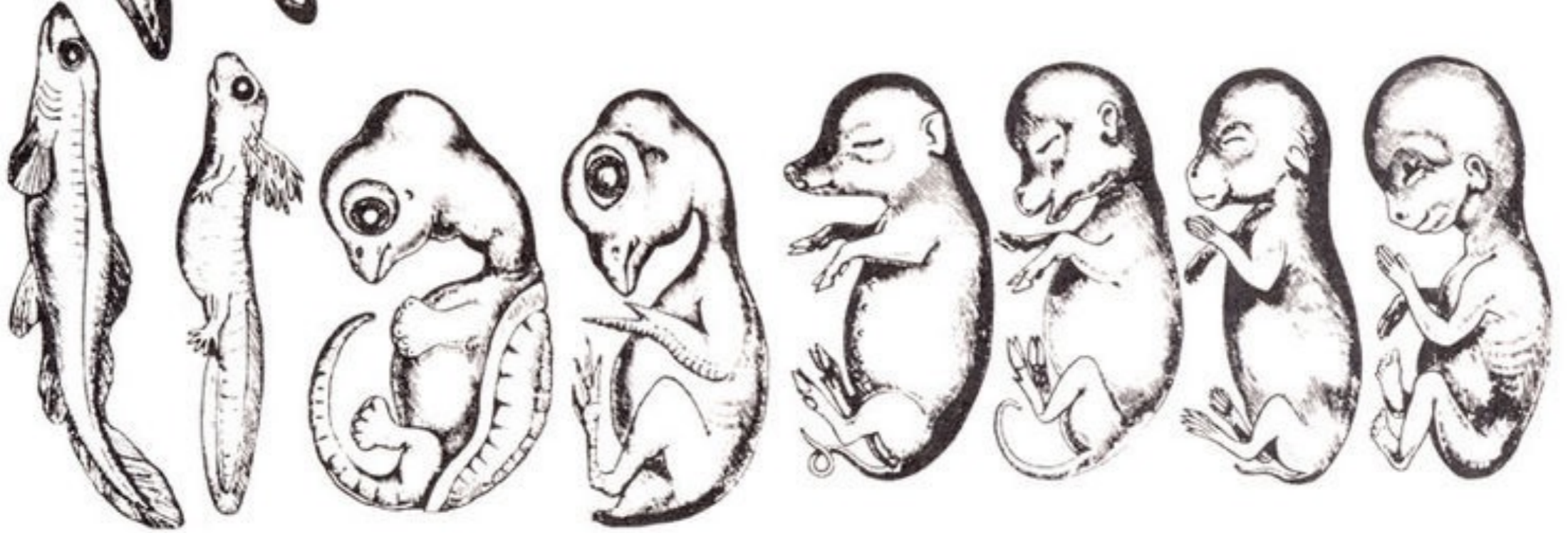
I

II

III

Fish

Salamander

Tortoise

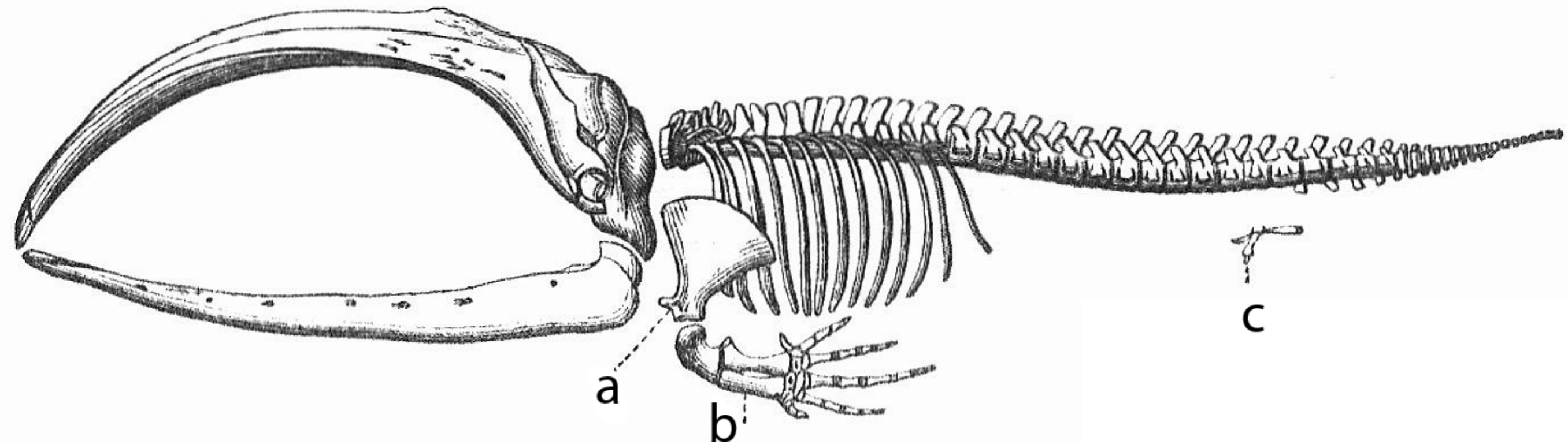
Chick

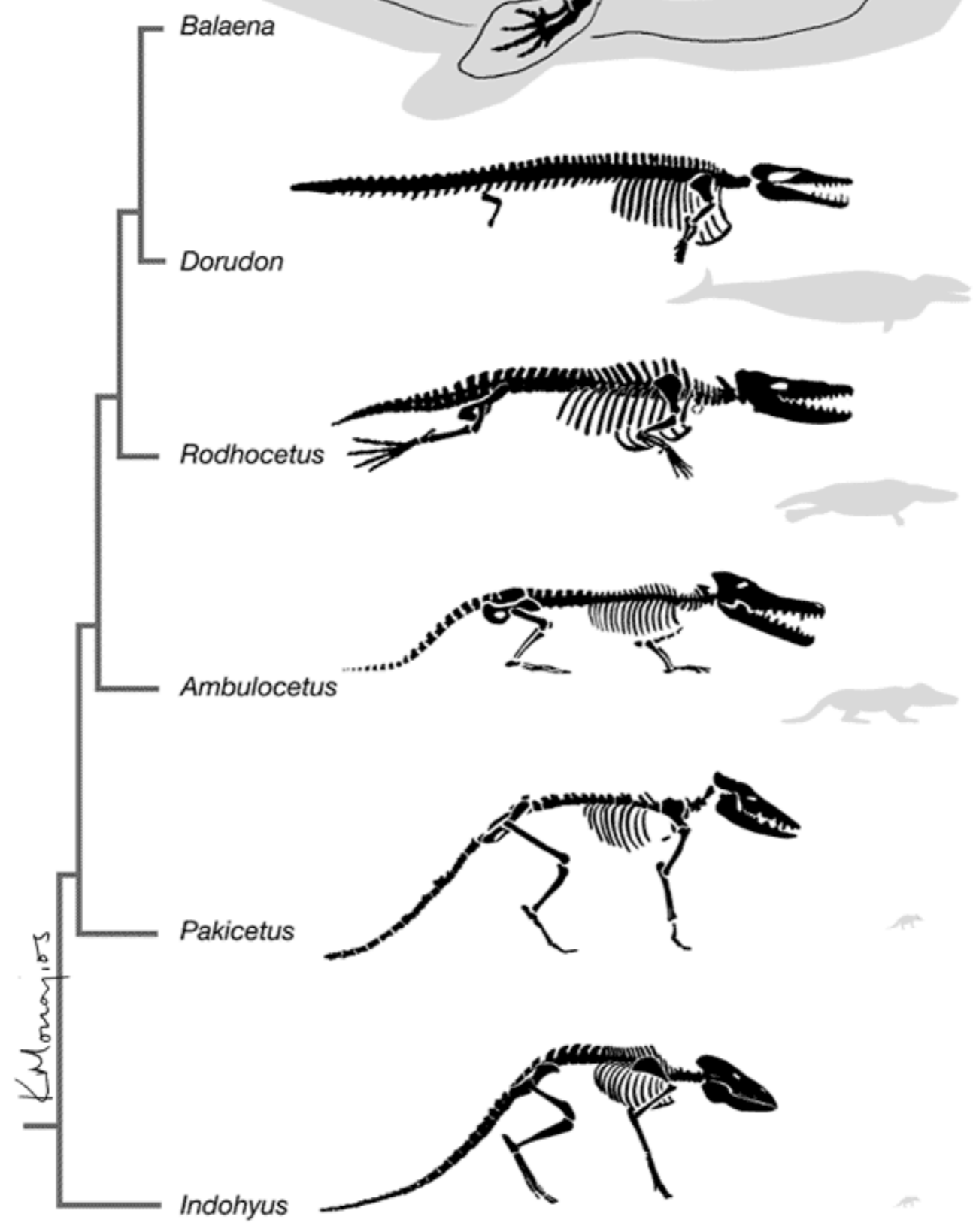
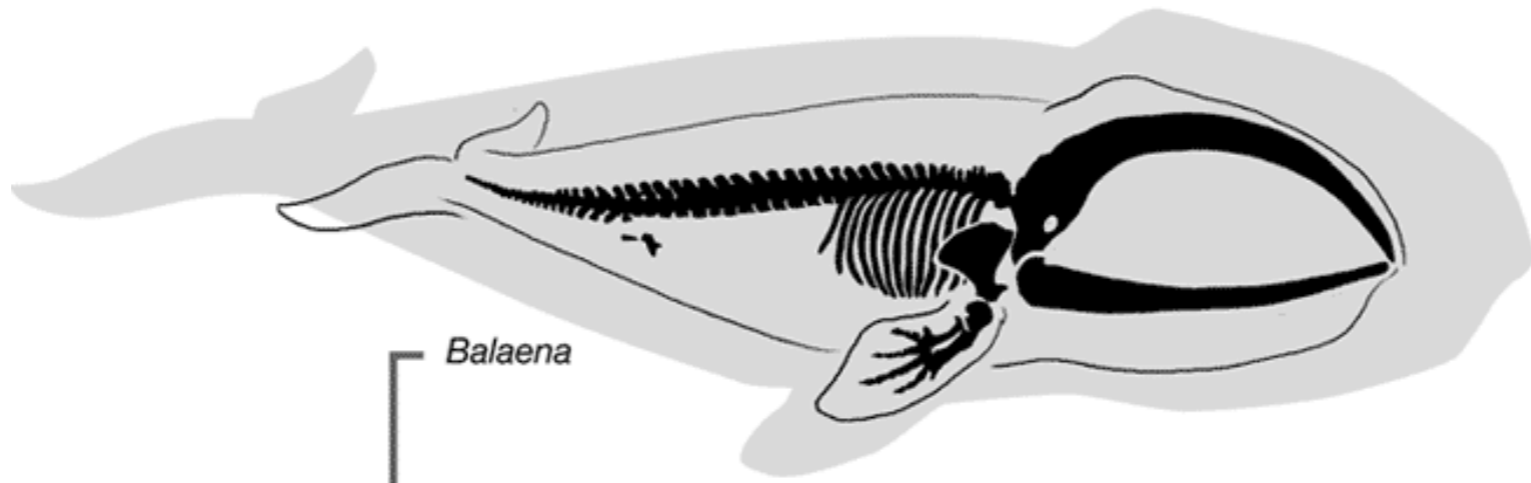
Hog

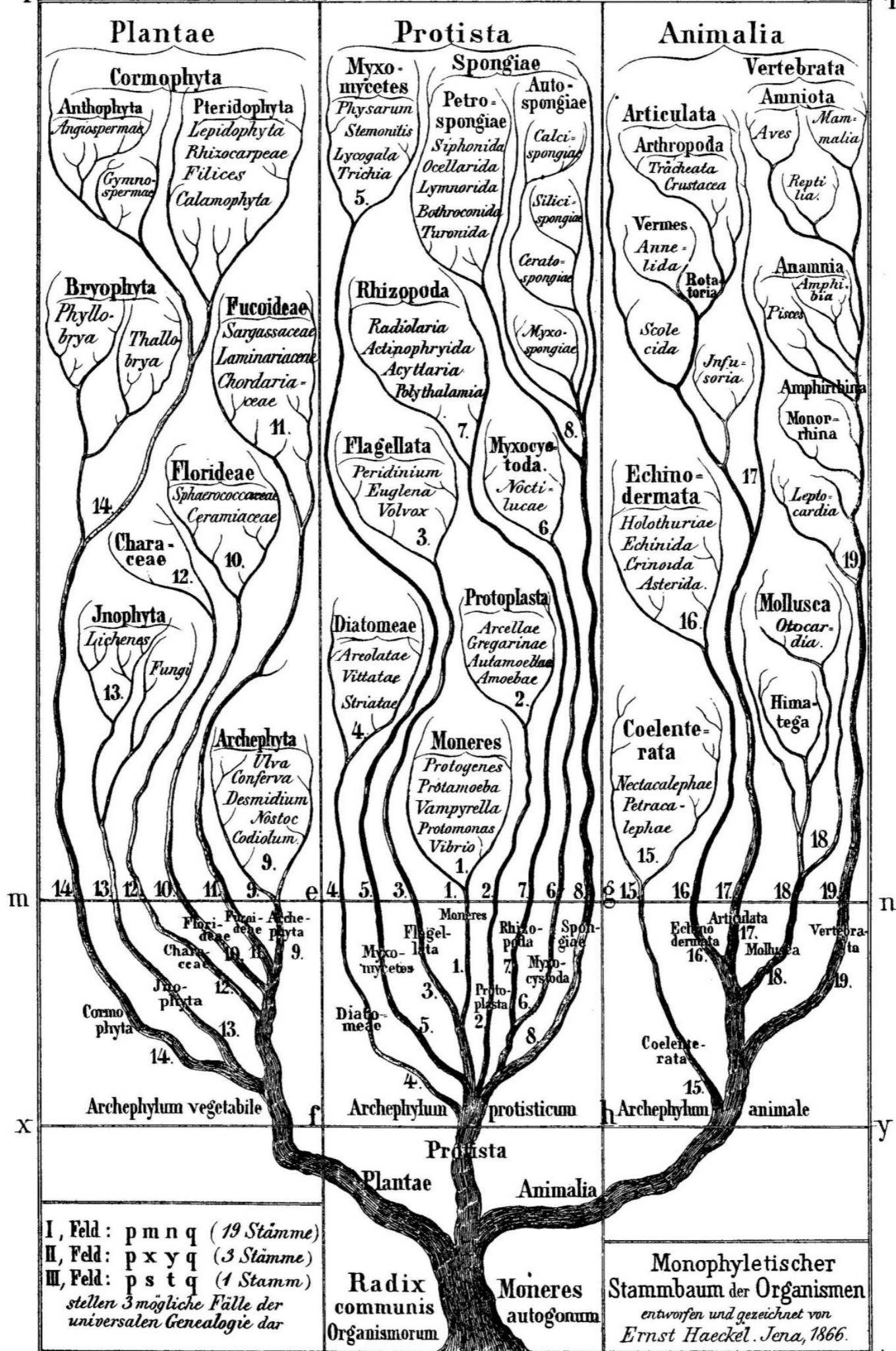
Calf

Rabbit

Human

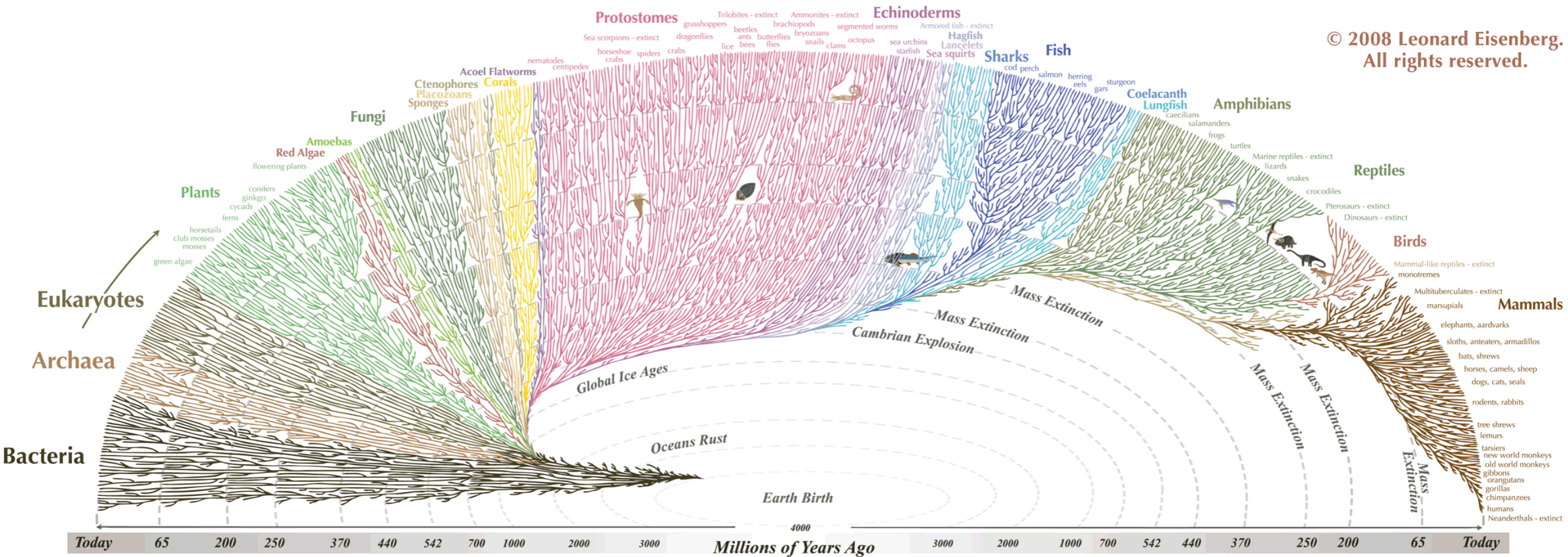

I, Feld: p m n q (19 Stämme)
 II, Feld: p x y q (3 Stämme)
 III, Feld: p s t q (1 Stamm)
 stellen 3 mögliche Fälle der
 universalen Genealogie dar

Radix
 communis
 Organismorum

Monophyletischer
 Stammbaum der Organismen
 entworfen und gezeichnet von
 Ernst Haeckel. Jena, 1866.

All the major and many of the minor living branches of life are shown on this diagram, but only a few of those that have gone extinct are shown. Example: Dinosaurs - extinct

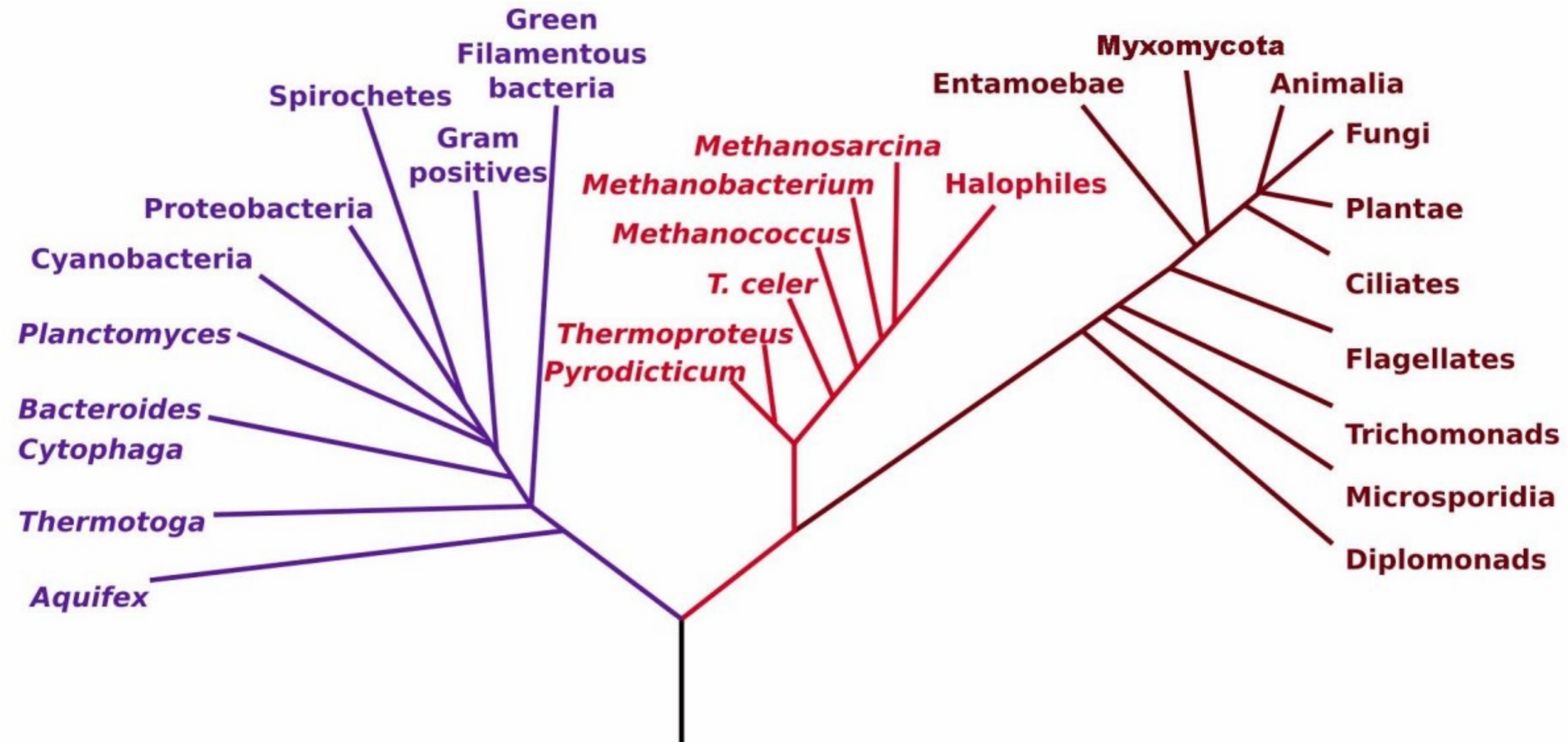
© 2008 Leonard Eisenberg. All rights reserved. evogeneao.com

Phylogenetic Tree of Life

Bacteria

Archaea

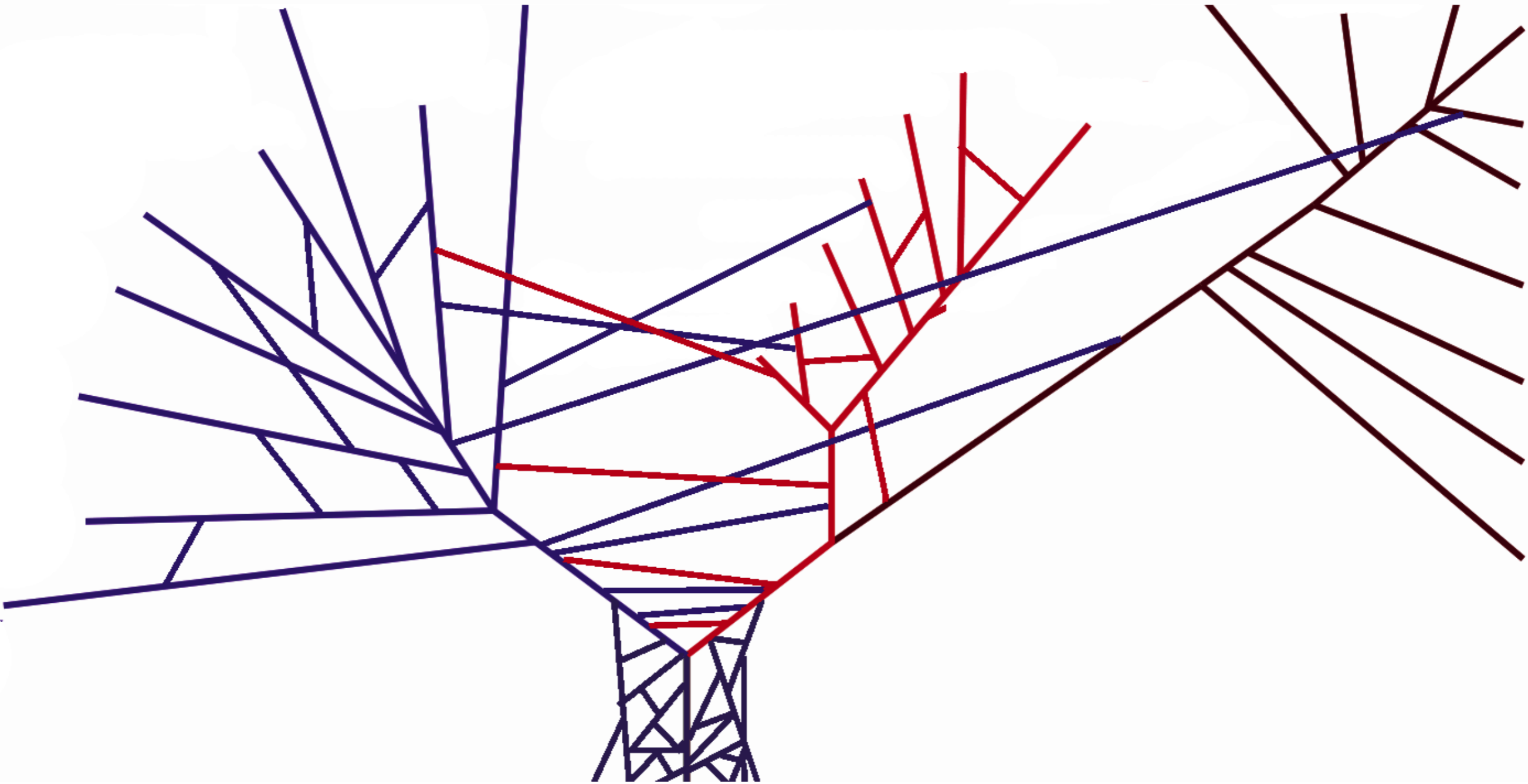
Eucarya

Bacteria

Archaea

Eucarya

Bacteria

Eukarya

Archaea

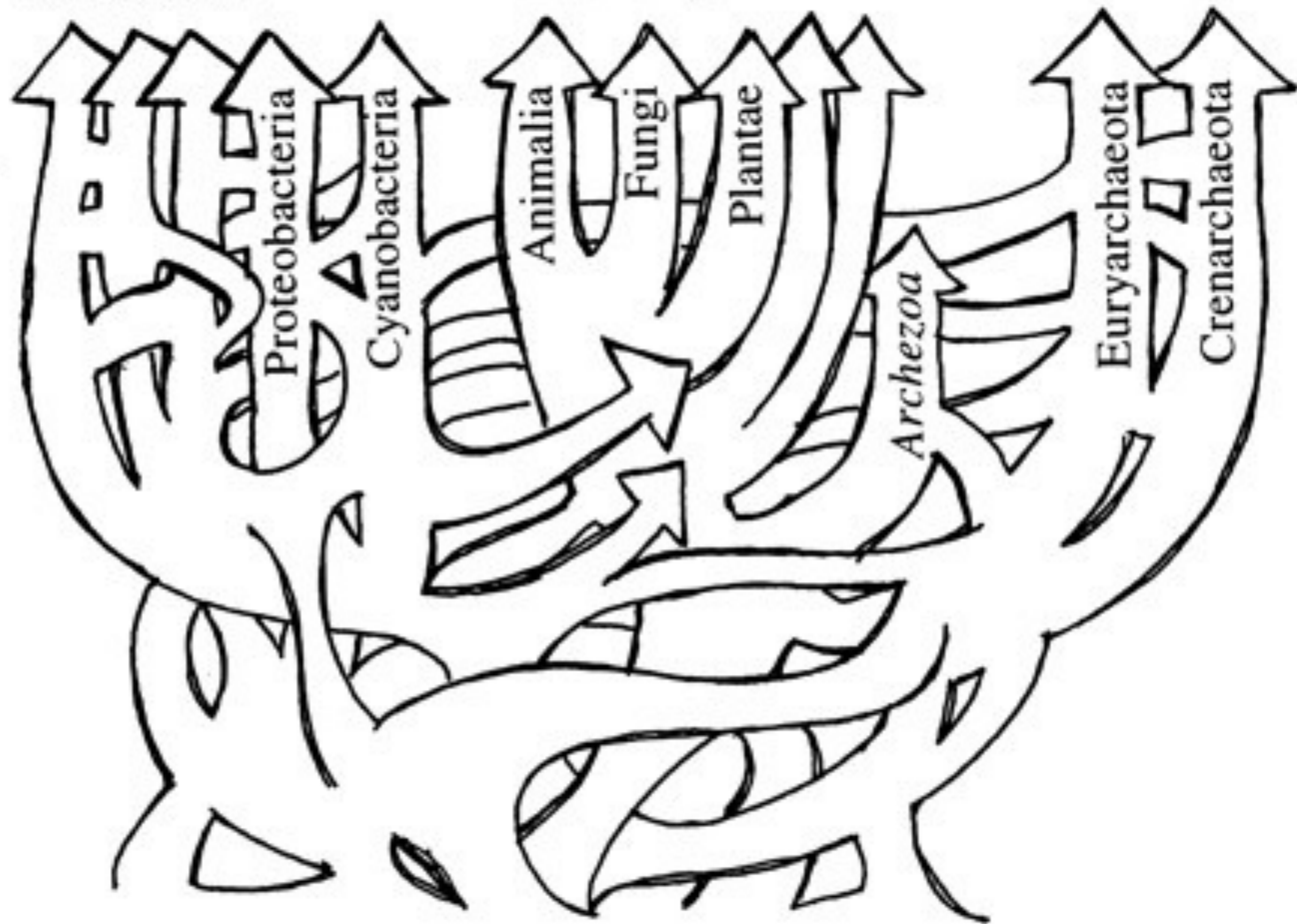

Fig: 1.

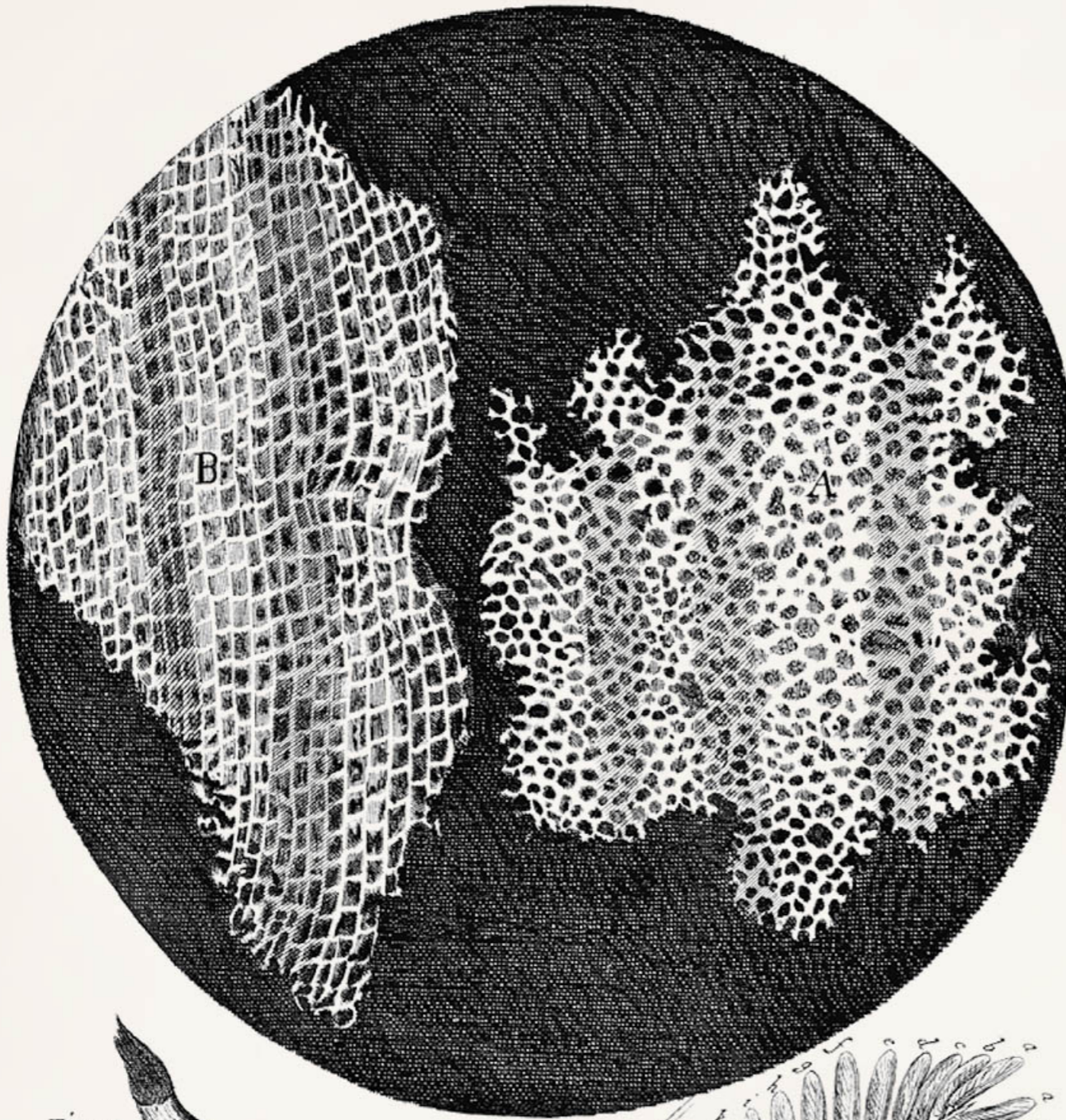
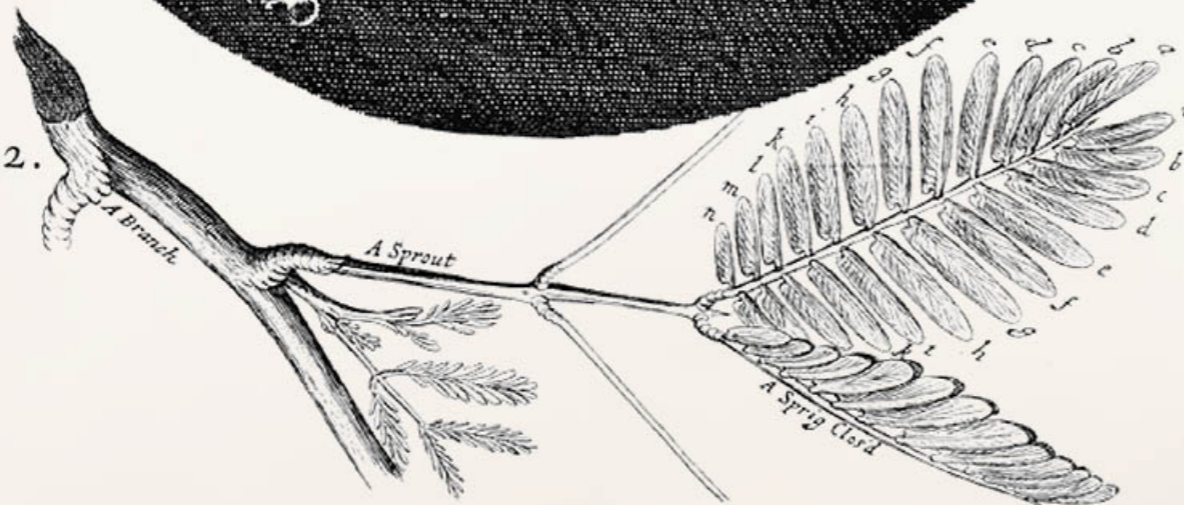

Fig: 2.

Αριστερά: Fig. 1 'κύτταρα' φελλού
Πάνω: Το μικροσκόπιο του Hooke

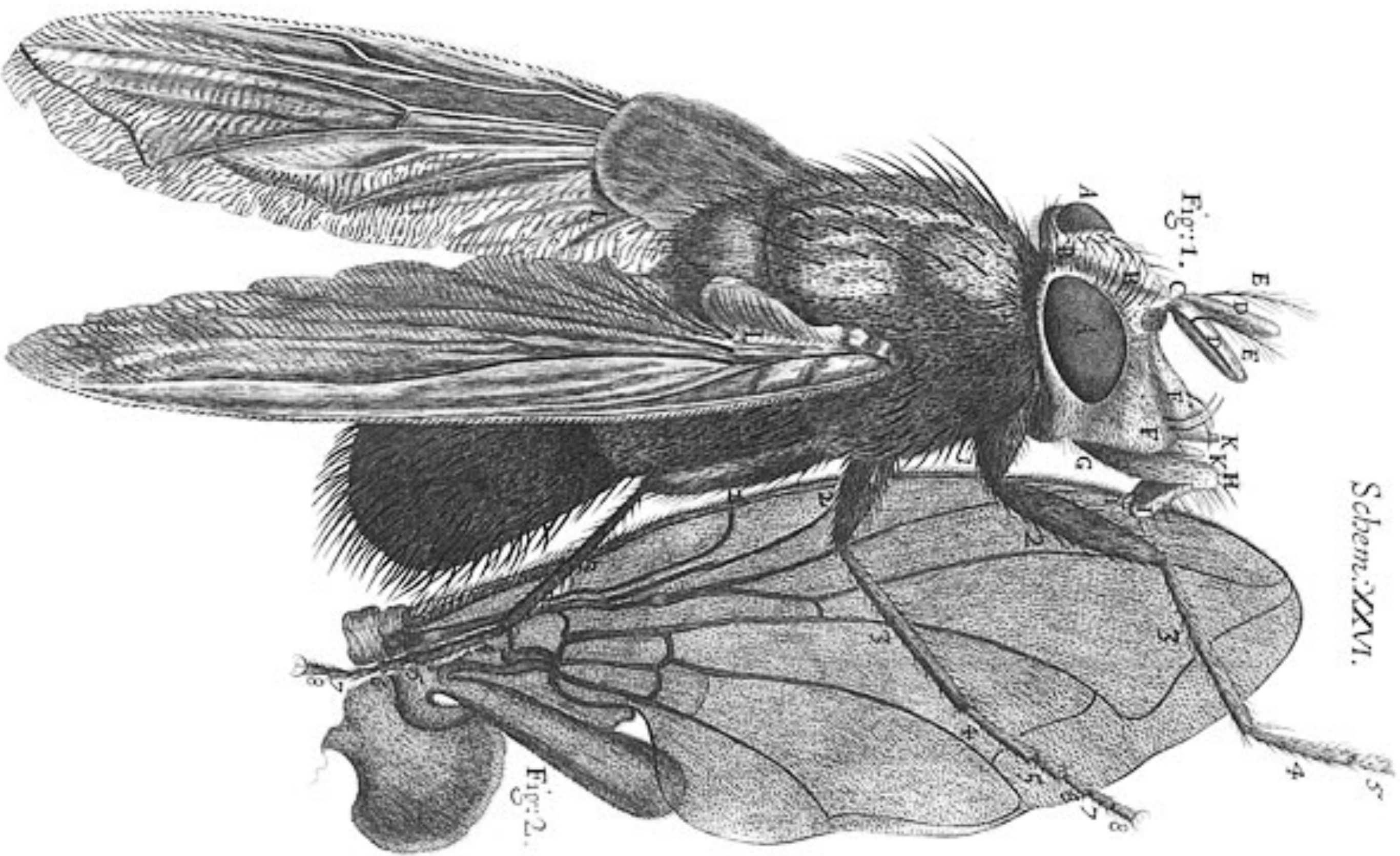

Fig: 1.

Fig: 2.

A
B
C
D
E
F
G
H
K
H

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Η κυτταρική θεωρία

-Για τους βιολόγους του **2ου μισού του 19^{ου} αιώνα**, το κύτταρο αποτέλεσε το **κλειδί** για όλα τα βιολογικά προβλήματα.

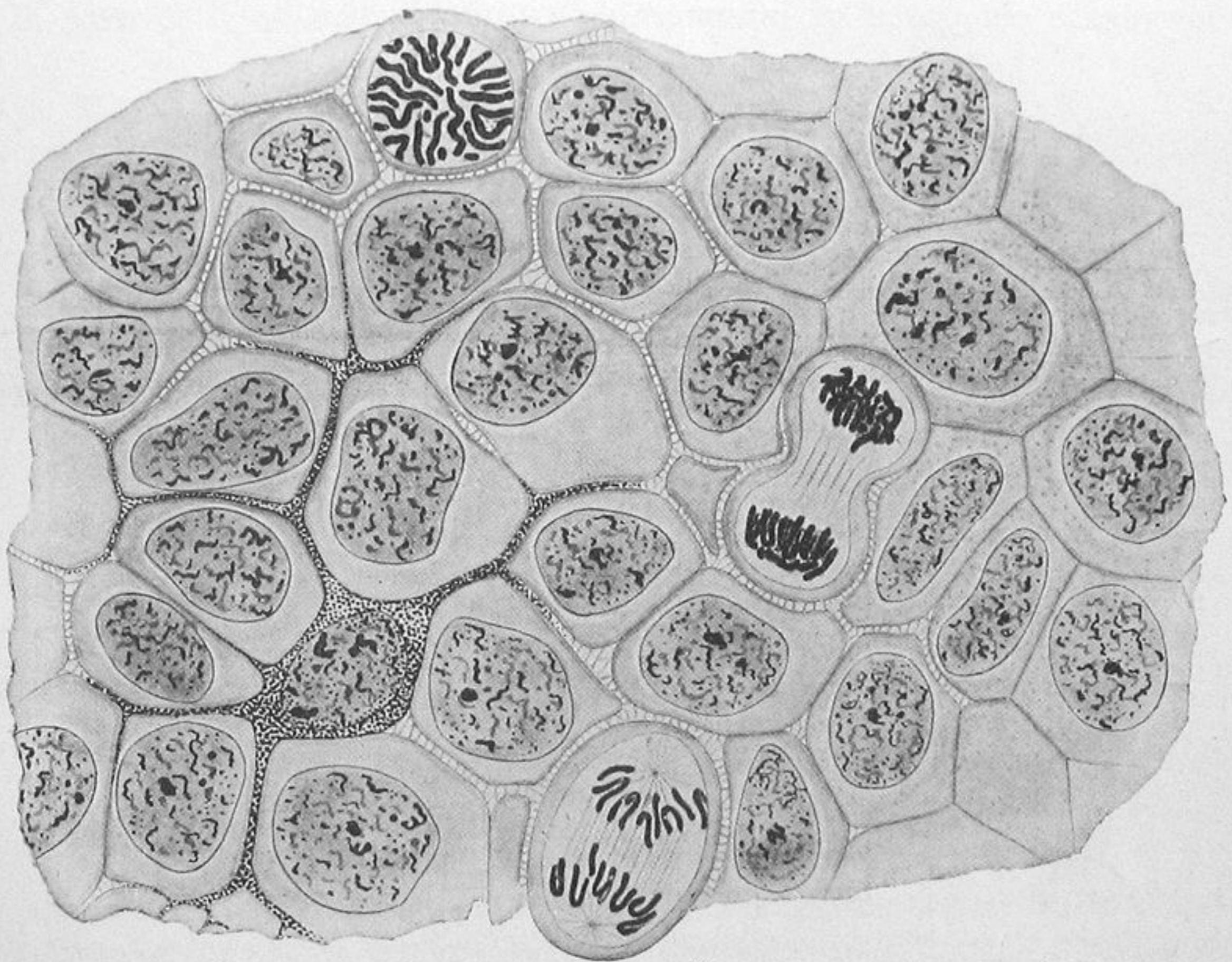
-> όλες οι ζωτικές **λειτουργίες** (μεταβολισμός, ανάπτυξη, αναπαραγωγή, κληρονομικότητα) μπορούσαν να θεωρηθούν ως **κυτταρικές δραστηριότητες** -ως δραστηριότητες που συμβαίνουν μέσα στα κύτταρα.

Η κυτταρική θεωρία αποτελούνταν από **3 αρχές**:

1. **όλα** τα φυτά και τα ζώα **αποτελούνται από κύτταρα**
2. τα κύτταρα διαθέτουν **όλα τα χαρακτηριστικά της ζωής** (πχ μεταβολισμός, ανάπτυξη, αναπαραγωγή)
3. όλα τα κύτταρα **προκύπτουν με διαίρεση προϋπάρχοντων κυττάρων**

-> το κύτταρο ως η καθολική **δομική** και **λειτουργική** μονάδα

a

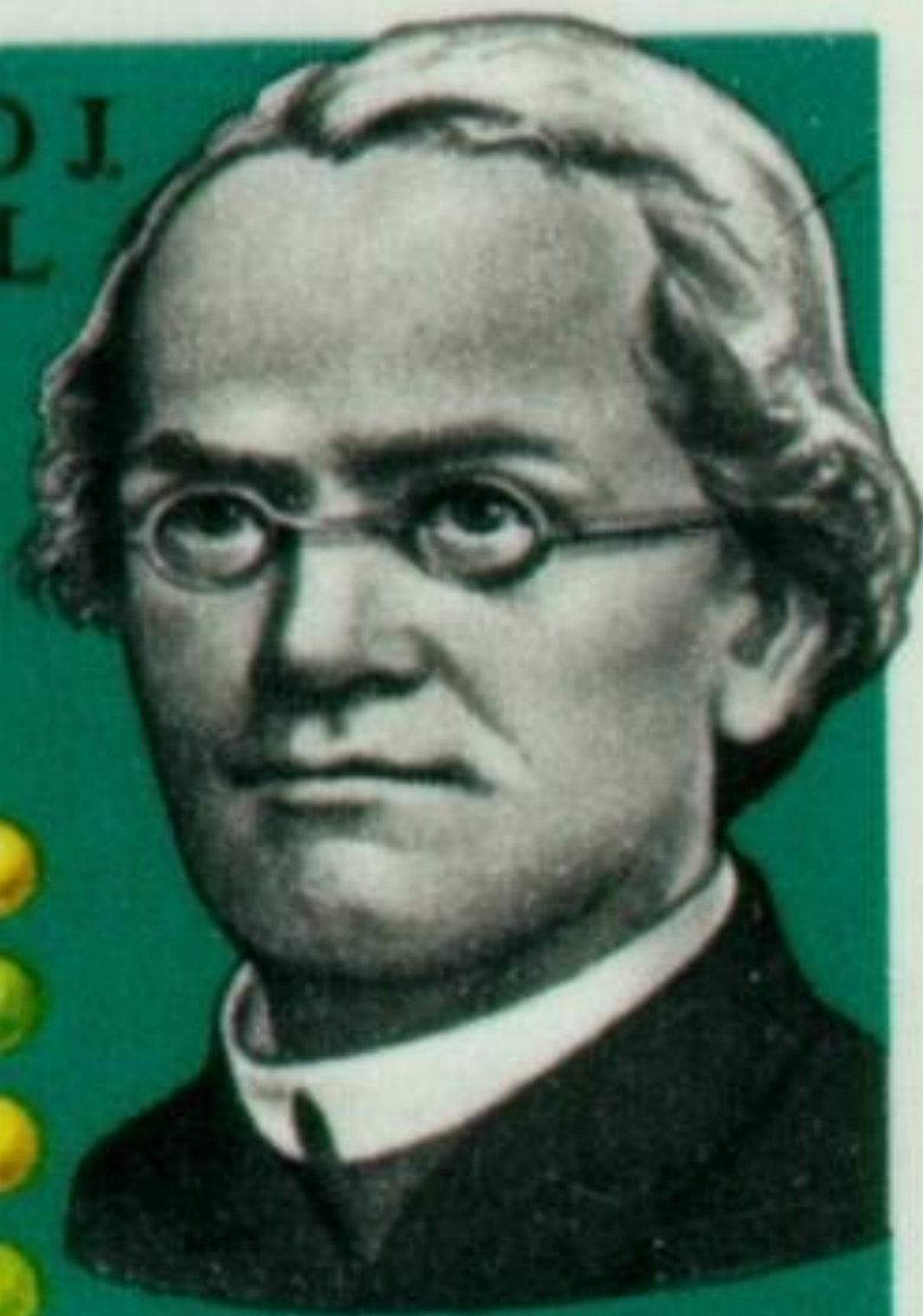
x

b

GREGORIO J.
MENDEL

1884

1984

450

POSTE VATICANE

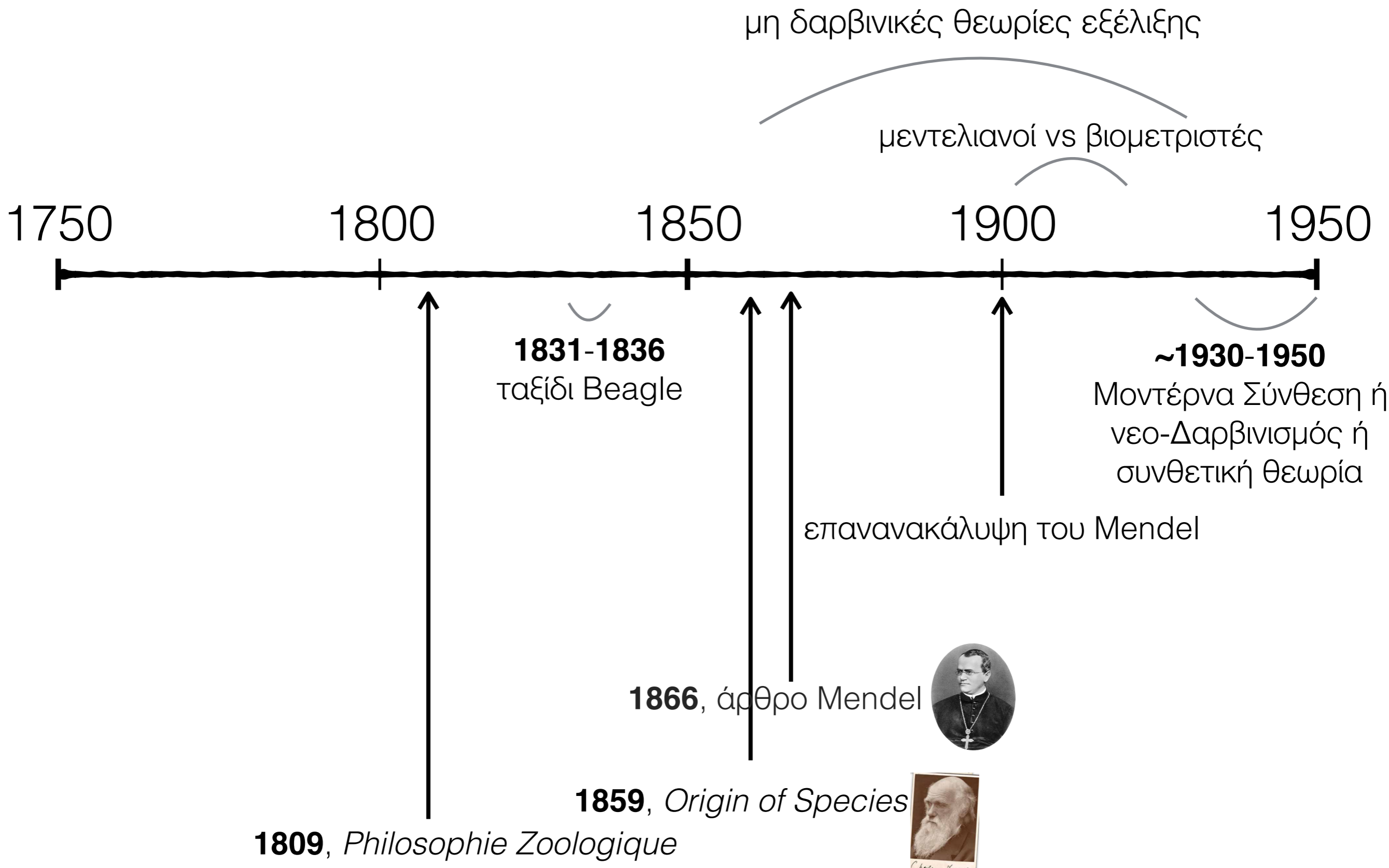
I.P.Z.S.-ROMA-1984

M. CODONI

White-eyed mutant fly

Red-eyed wild-type fly

Η Μοντέρνα Σύνθεση ή νεο-Δαρβινισμός

-η εξελικτική σύνθεση ή Μοντέρνα Σύνθεση ή νεο-Δαρβινισμός ή συνθετική θεωρία

-> σύνθεση δαρβινισμού και μεντελισμού

-> προσέγγιση φυσιολογικών και γενετιστών

-> κεντρικό συμβάν στην ιστορία της βιολογίας του 20ού αιώνα

-η εξελικτική σύνθεση έλαβε χώρα κατά τις δεκαετίες του **1930** και **1940**

-για πολλούς βιολόγους συνιστά ακόμα και σήμερα το **θεμελιώδες πλαίσιο στην εξελικτική βιολογία**

-η φράση 'evolutionary synthesis' προέρχεται από το βιβλίο του **Julian Huxley** (1887–1975): *Evolution: the Modern Synthesis* (1942)

Η Μοντέρνα Σύνθεση ή νεο-Δαρβινισμός

2 βασικές θέσεις:

-> η εξέλιξη συμβαίνει μέσω **φυσικής επιλογής** που δρα πάνω στην **ποικιλότητα** που προκύπτει από **μεταλλάξεις** και **ανασυνδυασμό**

-> τα φαινόμενα που παρατηρούν οι **παλαιοντολόγοι**, οι **συστηματικοί**, και οι **βιολόγοι πεδίου** μπορούν να εξηγηθούν με τρόπο **συμβατό** με τους **ήδη γνωστούς γενετικούς μηχανισμούς**

- **‘συνένωση’** διαφορετικών ειδικοτήτων (όχι **αντικατάσταση** ενός **‘παραδείγματος’** με ένα άλλο)

- οι συνθήκες του 2ου παγκόσμιου πολέμου, **ευνοϊκές** για μια τέτοια σύνθεση, καθώς η **έρευνα** στο πεδίο και στα εργαστήρια **παρεμποδίζεται**

Η Μοντέρνα Σύνθεση ή νεο-Δαρβινισμός

-κεντρική θέση της **συνθετικής θεωρίας**:

-> οι φυσικοί πληθυσμοί εμπεριέχουν μια μεγάλη γονιδιακή δεξαμενή, και άρα αρκετή ποικιλότητα για να δράσει η φυσική επιλογή

-> οι καινούριες **μεταλλάξεις** σπανίως αποτελούν την **άμεση** πηγή της **ποικιλότητας** πάνω στην οποία δρα η **φυσική επιλογή**

-> το κύριο μέρος της ποικιλότητας το παρέχει ο γενετικός ανασυνδυασμός

-> **δεν υπάρχει σχέση** μεταξύ του ρυθμού μετάλλαξης και της κατεύθυνσης της εξέλιξης

-> η άποψη αυτή διαδόθηκε κατά τη δεκαετία του **1940**

Η Γενετική των Πληθυσμών (population genetics)

-ανάδυση της πληθυσμιακής γενετικής τη δεκαετία του **1920**

-ποσοτικά μοντέλα εξελικτικών διαδικασιών

-γονιδιακές συχνότητες στον πληθυσμό και εξέλιξη ως **αλλαγή στις γονιδιακές συχνότητες**

[ισορροπία Hardy-Weinberg]

-> η φυσική επιλογή ως δύναμη που **αλλάζει τις γονιδιακές συχνότητες** -> εξέλιξη -> **αλλαγή στις γονιδιακές συχνότητες**

-> **R. A. Fisher** (1890–1962) και **J. B. S. Haldane** (1889–1988) στην Αγγλία

-> **Sewall Wright** (1892–1964) στις ΗΠΑ

-θεμελιωτές της θεωρητικής πληθυσμιακής γενετικής

Η Γενετική των Πληθυσμών

Haldane:

-σειρά άρθρων μεταξύ **1924** και **1931**, στα οποία κατασκευάζει μοντέλα πληθυσμιακής γενετικής

-> το **1924** δημοσιεύει ένα κλασικό παράδειγμα εξέλιξης του 20ού αιώνα, την περίπτωση του **peppered moth** (*Amphidasys betularia*)

-> δείχνει τη **δύναμη** της φυσικής επιλογής

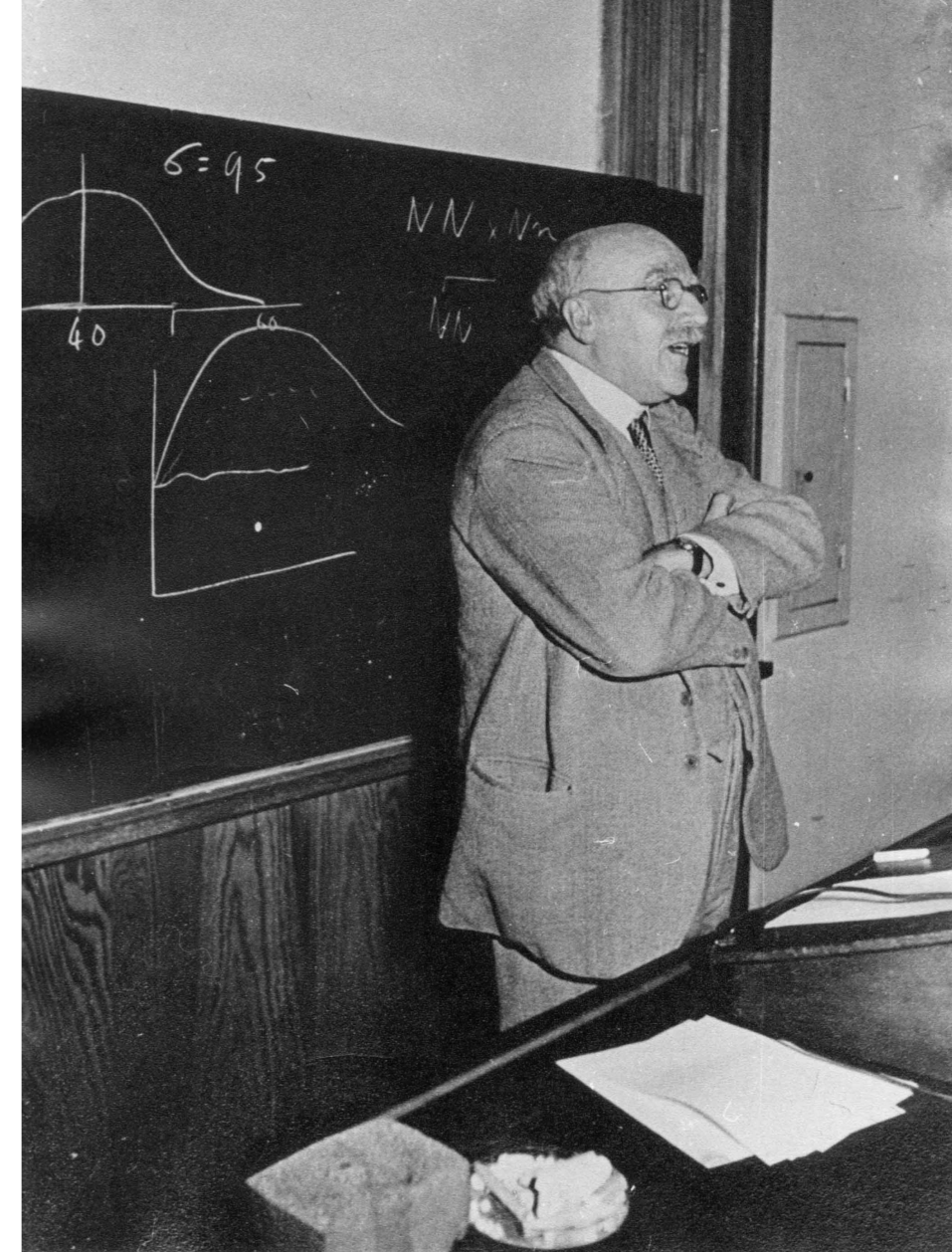
[-> συχνότητα της **μελανικής** μορφής < **1%** το **1848**, μέχρι το **1901 ~ 99%**

-> υπολογίζει ότι η μελανική μορφή θα πρέπει να έχει **50% επιλεκτικό πλεονέκτημα]**

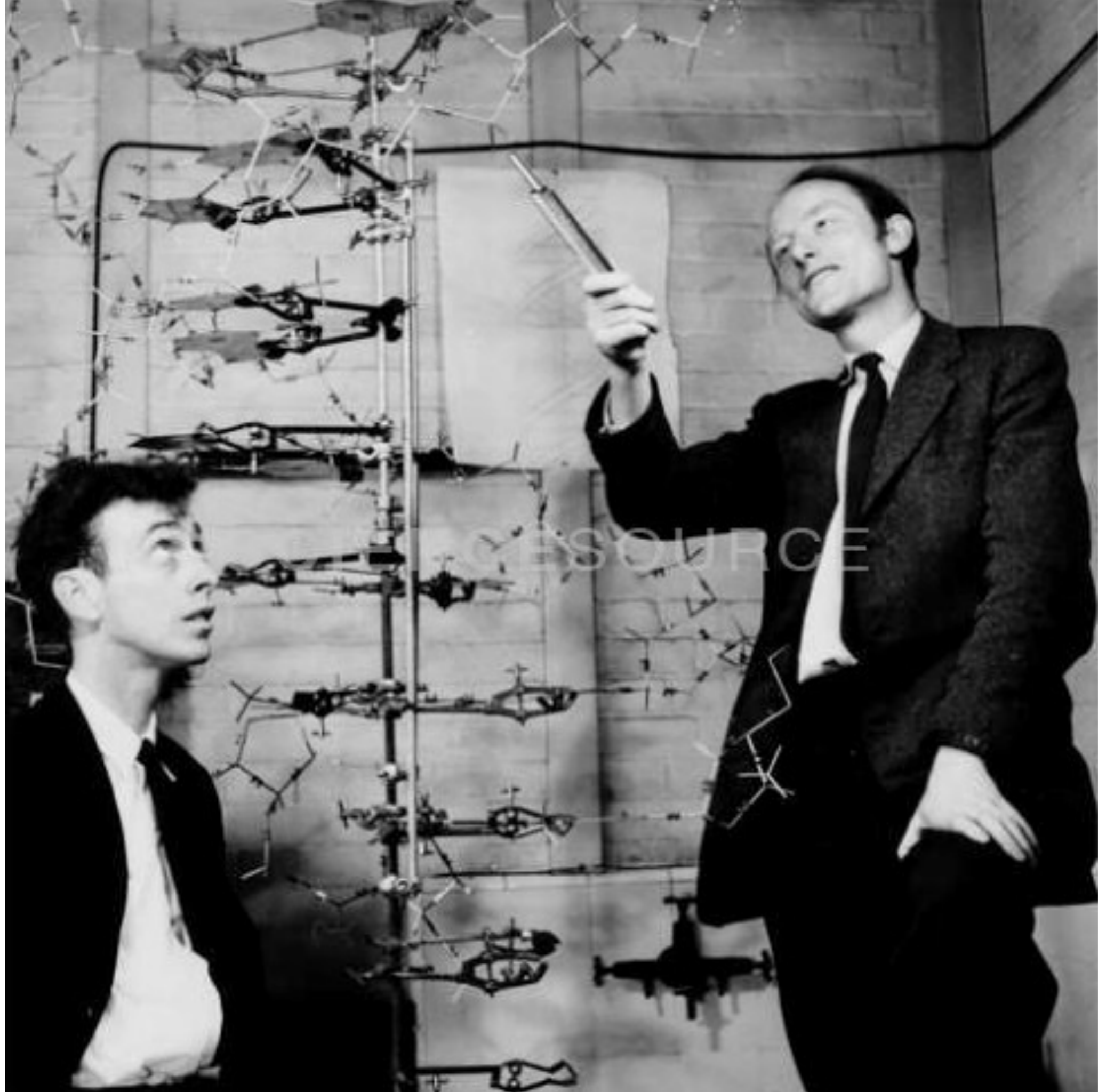
-Κεντρικό συμπέρασμα πληθυσμιακών γενετιστών:

-> **ακόμα και μικρή γενετική διαφορά μπορούσε να διαδοθεί γρήγορα στον πληθυσμό**

-> πολλοί νεο-Λαμαρκιανοί πείθονται (πχ Ernst Mayr, Bernhard Rensch)

equipment, and to Dr. G. E. R. Deacon and the captain and officers of R.R.S. *Discovery II* for their part in making the observations.

¹Young, F. B., Gerrard, H., and Jevons, W., *Phil. Mag.*, **40**, 149 (1920).

²Longuet-Higgins, M. S., *Mon. Not. Roy. Astro. Soc., Geophys. Supp.*, **5**, 285 (1949).

³Von Arx, W. S., *Woods Hole Papers in Phys. Oceanog. Meteor.*, **11** (3) (1950).

⁴Ekman, V. W., *Arkiv. Mat. Astron. Fysik. (Stockholm)*, **2** (11) (1905).

MOLECULAR STRUCTURE OF NUCLEIC ACIDS

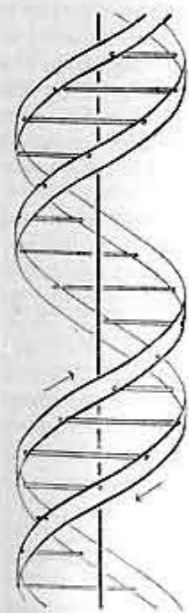
A Structure for Deoxyribose Nucleic Acid

WE wish to suggest a structure for the salt of deoxyribose nucleic acid (D.N.A.). This structure has novel features which are of considerable biological interest.

A structure for nucleic acid has already been proposed by Pauling and Corey¹. They kindly made their manuscript available to us in advance of publication. Their model consists of three intertwined chains, with the phosphates near the fibre axis, and the bases on the outside. In our opinion, this structure is unsatisfactory for two reasons: (1) We believe that the material which gives the X-ray diagrams is the salt, not the free acid. Without the acidic hydrogen atoms it is not clear what forces would hold the structure together, especially as the negatively charged phosphates near the axis will repel each other. (2) Some of the van der Waals distances appear to be too small.

Another three-chain structure has also been suggested by Fraser (in the press). In his model the phosphates are on the outside and the bases on the inside, linked together by hydrogen bonds. This structure as described is rather ill-defined, and for this reason we shall not comment on it.

We wish to put forward a radically different structure for the salt of deoxyribose nucleic acid. This structure has two helical chains each coiled round the same axis (see diagram). We have made the usual chemical assumptions, namely, that each chain consists of phosphate diester groups joining β -D-deoxyribofuranose residues with 3',5' linkages. The two chains (but not their bases) are related by a dyad perpendicular to the fibre axis. Both chains follow right-handed helices, but owing to the dyad the sequences of the atoms in the two chains run in opposite directions. Each chain loosely resembles Furberg's² model No. 1; that is, the bases are on the inside of the helix and the phosphates on the outside. The configuration of the sugar and the atoms near it is close to Furberg's 'standard configuration', the sugar being roughly perpendicular to the attached base. There

This figure is purely diagrammatic. The two ribbons symbolize the two phosphate-sugar chains, and the horizontal rods the pairs of bases holding the chains together. The vertical line marks the fibre axis.

is a residue on each chain every 3.4 Å. in the z-direction. We have assumed an angle of 36° between adjacent residues in the same chain, so that the structure repeats after 10 residues on each chain, that is, after 34 Å. The distance of a phosphorus atom from the fibre axis is 10 Å. As the phosphates are on the outside, cations have easy access to them.

The structure is an open one, and its water content is rather high. At lower water contents we would expect the bases to tilt so that the structure could become more compact.

The novel feature of the structure is the manner in which the two chains are held together by the purine and pyrimidine bases. The planes of the bases are perpendicular to the fibre axis. They are joined together in pairs, a single base from one chain being hydrogen-bonded to a single base from the other chain, so that the two lie side by side with identical z-coordinates. One of the pair must be a purine and the other a pyrimidine for bonding to occur. The hydrogen bonds are made as follows: purine position 1 to pyrimidine position 1; purine position 6 to pyrimidine position 6.

If it is assumed that the bases only occur in the structure in the most plausible tautomeric forms (that is, with the keto rather than the enol configurations) it is found that only specific pairs of bases can bond together. These pairs are: adenine (purine) with thymine (pyrimidine), and guanine (purine) with cytosine (pyrimidine).

In other words, if an adenine forms one member of a pair, on either chain, then on these assumptions the other member must be thymine; similarly for guanine and cytosine. The sequence of bases on a single chain does not appear to be restricted in any way. However, if only specific pairs of bases can be formed, it follows that if the sequence of bases on one chain is given, then the sequence on the other chain is automatically determined.

It has been found experimentally^{3,4} that the ratio of the amounts of adenine to thymine, and the ratio of guanine to cytosine, are always very close to unity for deoxyribose nucleic acid.

It is probably impossible to build this structure with a ribose sugar in place of the deoxyribose, as the extra oxygen atom would make too close a van der Waals contact.

The previously published X-ray data^{5,6} on deoxyribose nucleic acid are insufficient for a rigorous test of our structure. So far as we can tell, it is roughly compatible with the experimental data, but it must be regarded as unproved until it has been checked against more exact results. Some of these are given in the following communications. We were not aware of the details of the results presented there when we devised our structure, which rests mainly though not entirely on published experimental data and stereochemical arguments.

It has not escaped our notice that the specific pairing we have postulated immediately suggests a possible copying mechanism for the genetic material.

Full details of the structure, including the conditions assumed in building it, together with a set of co-ordinates for the atoms, will be published elsewhere.

We are much indebted to Dr. Jerry Donohue for constant advice and criticism, especially on interatomic distances. We have also been stimulated by a knowledge of the general nature of the unpublished experimental results and ideas of Dr. M. H. F. Wilkins, Dr. R. E. Franklin and their co-workers at

Nobel Prize in Physiology or Medicine (1962) -Crick, Watson & Wilkins

"for their discoveries concerning the molecular structure of nucleic acids and its significance for information transfer in living material"

Δομή μαθήματος

Το μάθημα αποτελείται από 5 θεματικές ενότητες:

Ενότητα 1: Φιλοσοφικά θέματα στην εξελικτική βιολογία

Μαθήματα 2-5 (εξέλιξη, φυσική επιλογή, προσαρμογή, προσαρμοτισμός, κατασκευή οικοθέσης, τελεολογία, μονάδες επιλογής)

Ενότητα 2: Η οντολογία της εξέλιξης

Μαθήματα 6-7 (οργανισμοί, βιολογικά άτομα, βιολογικά είδη, ανώτερα τάξα)

Ενότητα 3: Φιλοσοφικά θέματα στη γενετική και στη μοριακή βιολογία

Μαθήματα 8-10 (αναγωγισμός, γονίδιο, γενετική αιτιότητα, γενετική πληροφορία, βιολογική επικοινωνία)

Ενότητα 4: Η βιολογία ως επιστήμη

Μάθημα 11 (βιολογικοί νόμοι και μηχανισμοί, πολυπλοκότητα, εξελικτική πρόοδος, ζωή)

Ενότητα 5: Εξέλιξη και ανθρώπινη φύση

Μαθήματα 12-13 (κοινωνιοβιολογία, εξελικτική ψυχολογία, πολιτισμική εξέλιξη, ανθρώπινη φύση, εξελικτική ηθική)

	Θέμα	PB	DG
1	Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Βιολογίας	PB κεφ. 1	
2	Η Θεωρία της Εξέλιξης & η Θεωρία της Φυσικής Επιλογής	PB 28-42	
3	Προσαρμογή & Κατασκευή Οικοθέσης	PB 50-59	
4	Τελεολογία στη Βιολογία: Σκοπός & Λειτουργία	PB 59-65	
5	Οι Μονάδες της Επιλογής & η Εξέλιξη από την Άποψη του Γονιδίου	PB 42-49 93-99	DG μέρος 2
6	Οργανισμοί & Βιολογικά Άτομα	PB 66-80	
7	Βιολογικά Είδη & Ανώτερα Τάξα	PB 100-119	
8	Αναγωγισμός στη Βιολογία		
9	Η Εννοια του Γονιδίου στη Βιολογία	PB 81-93	
10	Γενετική Πληροφορία & Βιολογική Επικοινωνία	PB 144-157	
11	Βιολογικοί Νόμοι & Μηχανισμοί, Πολυπλοκότητα, Πρόοδος	PB 11-27	DG μέρος 3
12	Εξελικτικές Εξηγήσεις Κοινωνικής Συμπεριφοράς και Συνεργασίας	PB 120-136	
13	Καθολικός Δαρβινισμός, Εξέλιξη του πολιτισμού & Ανθρώπινη Φύση	PB 45-49 PB 136-143	